

Unitats didàctiques Infantil

CENTRE D'ESTUDIS
DE L'HOSPITALET

Autores Llar d'Infants

Autores Parvulari

Direcció, coordinació i elaboració final

Col·laboracions

*Il·lustracions interior
Correcció lingüística*

*Revisió fonts i bibliografia
Direcció i preparació edició*

*Edita
Impressió
Dipòsit legal
ISBN*

Ruth Baqués, Llar d'Infants Saltiró
Josefina Batlle, Escola Bressol Patufet
Rosa Escarp, Escola Infantil l'Espiga
Isabel Hernández, Llar d'Infants El Passeig
Carme Julià, Llar d'Infants Picarol
Montserrat Julià, Llar d'Infants Picarol
Emma Martínez, CEIP Patufet-Sant Jordi
M. Antònia Pagan, Escola Bressol Patufet
Mercè Peiró, Llar d'Infants El Passeig
M. Josep Rodríguez, Escola Bressol Patufet
Judith Alcolea, CEIP Patufet-Sant Jordi
Anna Bassons, CEIP Patufet-Sant Jordi
Teresa Casso, CEIP Patufet-Sant Jordi
M. Rosa Climent, CEIP Patufet-Sant Jordi
Lidia Esteban, CEIP Patufet-Sant Jordi
Imma Figa, CEIP Patufet-Sant Jordi
Emma Martínez, CEIP Patufet-Sant Jordi
Lidia Esteban, CEIP Patufet-Sant Jordi
Emma Martínez, CEIP Patufet-Sant Jordi
Montserrat Company, El Casalet,
Moviment d'Ensenyants de l'Hospitalet
Neus Martínez, Escola Bressol Patufet
Arnau Company
Assumpta Manzaneres, CEL'H
Montserrat Solanes, CEL'H
Mercè Artigas, CEL'H
Rosa Guinart, CEL'H
Montserrat Perelló, CEL'H
Centre d'Estudis de l'Hospitalet
Offset Color, SL
DBL-11.935-98
84-922206-2-7

L'HOSPITALET & ESCOLA

L'HOSPITALET és ESCOLA, Conèixer l'Hospitalet és un projecte que vol incidir en un millor coneixement de l'entorn i el medi a partir del disseny curricular de Ciències Socials plantejat en la Reforma Educativa. El projecte està format per un conjunt de materials didàctics per ser treballats a educació **Infantil**, Primària i Secundària, més una proposta de Rutes Urbanes, L'Hospitalet Pas a Pas. Complementen aquests materials un llibre de lectura, una guia didàctica de música i un disc compacte, una carpeta de plànols, un joc de taula i un titella, la Marina. Aquests elements de suport han estat pensats per tenir una més àmplia difusió fora del marc escolar, entre el conjunt de ciutadans i ciutadanes.

Direcció i coordinació

*Secretaria tècnica
Gestió del projecte
Campanya de comunicació*

*Disseny imatge gràfica
Suport tècnic gràfic*

Joan Camós, Marcel Poblet i Montserrat Perelló,
del Centre d'Estudis de l'Hospitalet
Carme Alzaga, Montserrat Company i Joaquim Cortés,
d'El Casalet, Moviment d'ensenyants de l'Hospitalet
Rosa Guinart, del Centre d'Estudis de l'Hospitalet
Centre d'Estudis de l'Hospitalet
Grup d'activitats i comunicació
del Centre d'Estudis de l'Hospitalet
Bernat Casso, Estudi de Disseny
Laberint, imatge i comunicació, SL

Conèixer l'Hospitalet

Sumari

Presentació. L'Hospitalet i les Ciències Socials. <i>L'Hospitalet és Escola</i> ...	5
Introducció. Unitats didàctiques de programació per a educació infantil	9
Unitats didàctiques 1-7: L'estudi de l'Hospitalet a l'educació infantil	11

Llar d'Infants

Unitat didàctica 1	
Treball directe amb els alumnes. L'Escola, el barri i la ciutat	15
Unitat didàctica 2	
Treball directe amb els alumnes. Les festes populars	33
Unitat didàctica 3	
Treball indirecte amb els alumnes. Relació família-escola	51

Parvulari

Unitat didàctica 4	
El mercat del barri	63
Unitat didàctica 5	
Els mitjans de transport. El tren i el metro	69
Unitat didàctica 6	
La Rambla	75
Unitat didàctica 7	
Els gegants i les gegantes de l'Hospitalet	83

Llar d'Infants i Parvulari

El conte de la Marina	89
Il·lustracions	101
Dibuixos del conte de la Marina	101
Mercats de l'Hospitalet	107
Gegants i gegantes de l'Hospitalet	115
La Rambla Just Oliveras	123
La Rambla Marina	127

Pictogrames

Material adreçat al/la mestre/a

Material adreçat als/les alumnes

L'Hospitalet i les Ciències Socials. *L'Hospitalet és Escola*

Treballar des de l'estimació i el respecte a la ciutat, educant en la vida escolar i en la vida ciutadana, l'Hospitalet pot esdevenir un exemple de ciutat educadora. A cavall entre el passat i el futur, des de l'escola, educadors/es i família, cal treballar per a què el present faci possible que el nen/a, noi/a pugui tenir una millor percepció de la seva ciutat i, amb una actitud participativa, hi pugui intervenir activament.

Amb aquest objectiu neix L'Hospitalet és Escola. Conèixer l'Hospitalet, un projecte didàctic que pretén incidir en un millor coneixement de l'entorn i del medi urbà. Ha estat promogut pel Centre d'Estudis de l'Hospitalet i per El Casalet. Moviment d'Ensenyants de l'Hospitalet, dues entitats del sector associatiu sense finalitat de lucre. S'ha realitzat amb el treball voluntari al llarg de dos anys per més de cinquanta persones (educadors/es i altres col·laboradors/es per les feines de música, il·lustracions, text del llibre de lectura, mapes, joc de taula, disseny, maquetació, correcció, etc).

Avui, en el marc de la Reforma de l'ensenyament, és important que ens plantejem el Projecte Curricular de Centre en funció del medi on està situat el centre escolar, les característiques socioeconòmiques de l'alumnat, l'entorn familiar, la tipologia del barri... en resum, la població de la qual es forma part. Evidentment, el Disseny Curricular de les Ciències Socials ha de tenir com a punts de referència el medi concret de l'alumne i les dues variables definidores de les Ciències Socials: espai i temps. És des d'aquest marc concret que construïrem la identitat de l'alumne, arribant a crear consciència de ciutadans i ciutadanes del món des de l'Hospitalet.

Aquests elements, semblen, hores d'ara, prou clars, però volem evidenciar que la història local, des de la perspectiva didàctica té una sèrie d'avantatges educatius, com són:

- Motivar l'alumne a partir d'allò que es treballa, ja que són aspectes significatius per a ell.
- Possibilitar mètodes més actius, ja que l'entorn ens ofereix els recursos.
- Trencar barreres entre l'escola i la realitat, i apropar l'escola a l'entorn familiar.
- Facilitar les abstraccions conceptuals, ja que són el resultat del que és més proper, concret i experimental de l'alumne.
- Desenvolupar la consciència i responsabilitat del patrimoni històric, cultural de la comunitat i del medi ambient.
- Facilitar la comprensió dels processos històrics i el sentit temporal.
- Apropar emocionalment la història a l'experiència personal i familiar.
- Utilitzar alguns dels elements del mètode històric per a oferir exemples i possibilitats d'aprofundiment en fons directes.

És evident, que en cap cas es tracta d'una visió tancada del territori, la cultura i la història. Aquesta concepció de les Ciències Socials només és possible per mitjà del contrast amb altres realitats i processos històrics.

L'escola té una funció socialitzadora en relació a l'entorn dels alumnes i el seu context, és a dir, la ciutat. Per tant, el Projecte Educatiu del Centre ha de contemplar entre els seus objectius que l'alumnat s'incorpori a la ciutat de l'Hospitalet, en els diferents àmbits, memòria històrica, divers origen dels

ciutadans/es, participació activa en la vida ciutadana... És per tot això que aquest projecte rep el nom de L'Hospitalet és Escola.

La incorporació de l'entorn al Disseny Curricular de les Ciències Socials està condicionat per diversos factors: l'estabilitat del professorat en el seu destí, l'actitud de l'ensenyant vers les ciències socials, la selecció de continguts —conceptuals i procedimentals— que l'ensenyant realitza en la seva pràctica pedagògica.

En el cas de l'Hospitalet, a aquestes dificultats s'hi suma el considerable desconeixement que actualment encara hi ha sobre la ciutat.

Recuperar elements definitoris de l'Hospitalet, conèixer, comprendre i interpretar el procés històric que ha portat a ser l'Hospitalet la ciutat que avui és. Desmitificar localismes, però possibilitar que tothom pugui reconèixer el procés històric i la transformació del paisatge. Les Ciències Socials tenen la funció crítica de recuperar la memòria col·lectiva, els processos geogràfics, econòmics, polítics i socials —en definitiva, humans— que han anat incidint al llarg del temps sobre un espai concret. Espai del Baix Llobregat i de Barcelona, ciutat deltaica del Llobregat i porta de Barcelona. Aquests són dos factors espacials que ens situen l'Hospitalet en el marc de Catalunya i d'Espanya.

Sense ser exhaustius, volem assenyalar alguns d'aquests elements definitoris de l'Hospitalet, imprescindibles de tenir presents en el moment de tractar la ciutat des de les Ciències Socials.

Formació deltaica de l'Hospitalet de Llobregat

El nom «de Llobregat» forma part de la denominació de la ciutat i ens mostra la importància que el riu ha tingut en la configuració del paisatge local. Primer terres d'aiguamolls, epidèmies i ermites, conreus com cànem i arròs, i finalment, amb el Canal de la Infanta, «horta de Barcelona». Ningú, però, oblida les crescudes del riu i les inundacions periòdiques que afectaven greument el casc urbà del Centre, Santa Eulàlia i la Marina. Ara l'asfalt i les vivendes han aixecat el terreny, però encara ho podem observar -arqueològicament- en moltes vivendes i algunes masies de la ciutat.

Proximitat a Barcelona

Porta de Barcelona (invasió d'al-Mansur el 985, tractat de 1713, etc.), en diverses ocasions al llarg del temps fets que afectaven la història de la capital han tingut com a escenari l'Hospitalet.

Aquesta localització geogràfica de l'Hospitalet ha estat un element determinant en la configuració urbana de la ciutat actual. La distància de set quilòmetres entre ajuntaments és la raó atzarosa de la no annexió a Barcelona i de la degradació urbana que al llarg del segle XX ha sofert la ciutat de l'Hospitalet. Tenallada per Barcelona, ha anat perdent espai territorial en successives annexions: més de la meitat del territori, fins arribar a les 1.250 Ha actuals.

Per tot això, l'Hospitalet fou definit com a femer de Barcelona, primer escombreries, després autobusos, dipòsits de butà, línies ferroviàries, sempre com a dipòsit de Barcelona. Avui, part d'aquests problemes els pateix el Prat de Llobregat —antic territori de l'Hospitalet fins el segle XVI.

Identitat comarcal

L'Hospitalet des de 1834 depenia del partit judicial de Sant Feliu de Llobregat i encara durant les eleccions de la II República formava part del mateix districte electoral. Geogràficament i històricament, l'Hospitalet formava part del Baix Llobregat. El paper expansiu de Barcelona ha donat lloc a la comarca artificial del Barcelonès. Avui, però, no hi ha discontinuïtat urbanística entre l'Hospitalet, Barcelona, Cornellà o Esplugues, malgrat formar part de dues comarques.

Immigració

Si Catalunya és terra de pas, lloc d'arribada de població des del nord i el sud, per l'Hospitalet aquest és un fet paradigmàtic. Ja en els segles XVI i XVII trobem una immigració continuada des de l'Occitània francesa, i al llarg del segle XVIII i XIX de població provinent de l'interior de Catalunya. En aquest segle XX la immigració ha tingut unes dimensions percentuals i absolutes espectaculars. Primer Aragó, País Valencià, Múrcia i Almeria. Després d'Andalusia occidental, Extremadura i finalment de tot el mostrari peninsular i encara actualment la nova immigració fonamentalment del continent africà. Aquest fet, amb totes les implicacions socials i culturals és clau per entendre l'Hospitalet.

Població treballadora

Primer, treballadors/es de la terra; més tard, població obrera industrial; després suburbi, ciutat dormitori, perifèria de Barcelona; sempre ciutat de treballadors/es, on evidentment la proximitat de Barcelona ha dificultat l'estructuració urbana i cultural de la ciutat.

El paisatge urbà

Durant molts segles l'Hospitalet fou una població agrícola, amb un petit nucli a tocar de l'actual carrer Major i una important població dispersa per les masies del terme.

La revolució industrial afectà radicalment aquesta imatge, amb el Canal de la Infanta (1819) i l'estació del tren (1854). Des de mitjan segle passat, un conjunt d'indústries s'instal·laren al municipi, des de «l'Aprestadora Española» fins a «La Vanguard» o la «Indo». Tèxtil, vidre, bòbiles, metàl·liques de transformació i química, foren les indústries «històriques» de la ciutat. Aquest fenomen implicà un procés d'urbanització: el primer eixample de 1883, la urbanització de la Rambla el 1907, Sant Josep, Santa Eulàlia, Collblanc-la Torrassa... I en tot aquest temps, un únic intent de racionalitzar urbanísticament la ciutat: el Projecte de Ramon Puig i Gairalt de 1926.

Patrimoni històric

El patrimoni de la ciutat és la seva gent i els espais en els quals han viscut i treballat. Edificis industrials i construccions senzilles d'habitatges que ens cal conservar i recuperar per al seu ús patrimonial. Des la vila vella a l'entorn del carrer Xipreret, les masies i les indústries—algunes desaparegudes recentment—, així com les mostres de modernisme i racionalisme o els «passadissos», testimonis, tots, d'una època.

La formació recent de la ciutat

Durant els anys seixanta és quan es produeix el màxim creixement demogràfic i urbanístic de la ciutat, amb l'estructuració definitiva de la Florida, Pubilla Cases i Sanfeliu, la formació de Bellvitge, Can Serra i Gornal. Són els anys de la desaparició de les indústries històriques i els grans canvis

Presentació

culturals, «desarrollisme» i crisi del franquisme. Són els anys de les grans mobilitzacions ciutadanes enfront d'una ciutat que no era habitable.

Mirant cap al futur

El primer ajuntament democràtic l'any 1979 davant l'herència del règim franquista, farà les primeres intervencions terapèutiques sobre la ciutat.

Avui l'Hospitalet té el repte de seguir canviant i millorant, i també consolidant unes senyes d'identitat que reafirmen el caràcter ciutadà i els elements definitoris de la ciutat; una ciutat que, pensant en els nens i nenes i joves d'avui, posi la mirada en el futur.

L'Hospitalet, abril 1998

Unitats didàctiques de programació per a educació infantil

La idea d'elaborar una proposta didàctica que tractés l'estudi de la nostra ciutat i de com traspasar-ne el coneixement d'una manera vivencial a nens, nenes, nois, noies i joves de 0 a 16 anys va sorprendre-nos gratament.

L'Hospitalet a l'Educació Infantil? Però..., voleu dir que treballem aquesta realitat amb els més petits? Cal?

Nosaltres creiem que és cert que treballem, que es pot i que s'ha de tractar el coneixement de l'Hospitalet des de les primeres edats dels infants, per tant, val la pena intentar-ho.

Aconseguir només que hom es replantegi des de quan, què, per què i de quina manera cal treballar el coneixement de la pròpia ciutat o poble ja recompensaria sobradament l'esforç, igual que el recompensaria el prendre consciència del que ja estem fent en aquest sentit.

Consideracions psicopedagògiques

A l'hora d'elaborar aquesta proposta didàctica hem tingut en compte, també, una sèrie d'aspectes psicopedagògics que ens semblen bàsics per a aquest i qualsevol altre projecte. Reflexionar sobre els següents elements ens ha ajudat a dibuixar aquests materials:

- El marc orientatiu que ens ofereix l'actual reforma educativa
- Quines són les característiques dels nens/es d'aquestes edats
- Què pretenem amb aquesta proposta
- Com pensem que es pot dur a terme
- Activitats que afavoreixen aquest tipus de treball
- El paper de la família

Creiem que aquests materials poden ser d'utilitat per a les diferents escoles d'Educació Infantil de la Ciutat els quals hem procurat que es puguin adaptar amb facilitat a la realitat particular de cadascuna d'elles.

Característiques principals dels nens/es de 0 a 6 anys

- L'infant és el motor i l'eix del seu propi procés d'aprenentatge.
- La nena/nen de 0 a 6 anys és essencialment un ésser d'acció.
- Construeix la seva personalitat en un procés dinàmic d'interacció amb les seves condicions d'existència.
- La interacció (amb els altres, l'espai, els materials...) és un element clau a tenir en compte, i cal vetllar perquè sigui propiciada.
- El procés evolutiu durant els primers anys de vida va de la dependència cap a l'autonomia, de la impulsivitat cap a la reflexió, de les respostes incondicionades cap a les respostes associades, conscienciades, d'una percepció molt personal del món cap a processos més diferenciats i compartits.
- L'evolució sempre es produeix d'una manera integral, és a dir, es van desenvolupant totes les capacitats del nen/a alhora (afectivo-emocional, d'autonomia personal, cognitiva, de relació i inserció social).
- Aquests primers anys de vida d'una nena o nen són cabdals en la construcció de la seva persona.

Proposta d'activitats a la llar d'infants

En les activitats que principalment es duen a terme amb els nens/es i els educadors/es (treball directe), així com en els recursos que s'utilitzen, també hi intervenen els pares i les mares (treball indirecte).

El treball a fer en aquestes primeres edats és, sobretot, el de posar bases i, per tant, cal comptar amb la implicació i la col·laboració dels pares i de les mares per la incidència i importància que tenen i han de tenir.

D'altra banda, volem remarcar la nostra voluntat que les activitats proposades a les tres unitats didàctiques serveixin a tall d'exemple i que cada escola se les faci seves a partir del seu projecte, ubicació, etc.; tot modificant, adequant..., segons cregui i calgui.

Proposta d'activitats al parvulari

Com que la quinxalla del Parvulari ja són una mica més grans, hem centrat la proposta en el treball directe amb ells. L'hem vehiculada a través de la tria i el desenvolupament de quatre unitats de programació que poden ser d'interès per a aquestes edats. Les hem redactades pensant en un nivell educatiu concret, però és clar que poden ser modificades i ajustades a qualsevol edat de l'Educació Infantil.

Il·lustracions annexes

Hem cregut necessari acompanyar aquestes activitats amb material gràfic de suport per al seu desenvolupament. Per això, al final trobareu dibuixos que reproduïen mercats, gegants, la Rambla de la ciutat i el conte «La Marina de l'Hospitalet».

Grup de treball «Infantil»

L'Hospitalet, abril 1998

La descoberta de l'altre

Sovint diem que la primera cosa que fa el nen/a és la descoberta d'ell/a mateix/a, es descobreix com a subjecte. Però aquesta descoberta no pot donar-se sense la possibilitat de l'altre, de diferenciar-se de l'altre i, per tant, de fer la descoberta d'aquest altre.

Dins d'aquest mot, l'altre, s'engloba un ampli marc conceptual que abraça un ampli ventall de conceptes, realitats... que el nen/a va coneixent, reconeixent, investigant i descobrint a partir de les experiències que va tenint. En aquestes experiències interactua amb la totalitat del que experimenta i els seus elements a través de tot el seu cos, de totes les seves capacitats, de tots els seus sentits.

La descoberta del medi

Dins d'aquest concepte de l'altre s'entén que nosaltres incloem també l'entorn o medi. El nen/a cerca i descobreix constantment aquest entorn. Fonamentalment el podem classificar en dos: l'entorn natural i l'entorn social. Que la descoberta sigui d'una o altra manera, dependrà, en part, del tipus de conscienciació i actuació que tinguem els adults/es del seu voltant (pares, educadors...).

La nostra proposta se centra en l'estudi de l'entorn social més que del natural, ja que l'Hospitalet actual és eminentment urbà, però acceptem que entre l'un i l'altre hi ha una forta interacció, i configuren el que anomenem paisatge.

L'estudi del medi a l'Educació Infantil en general té com a funció formar la consciència de pertinença a una societat determinada i descobrir la pròpia història sense deixar els components sociabilitzadors i d'aprenentatge d'hàbits. També, la de potenciar les habilitats cognoscitives de l'alumne, objectiu que està, i ha d'estar, lligat a la interrelació amb la realitat que l'envolta i la de ser un dels agents d'aprenentatge d'actituds.

Per poder respondre a aquestes funcions, cal tenir presents les característiques de l'edat dels nens i les nenes que tenim al davant, així com els interessos que manifesten els infants durant els primers anys. A les primeres edats, aquests interessos parteixen del més proper, del que és més conegut, i a poc a poc es van traslladant al que hi ha més lluny. Així, la mainada va establint els seus referents de seguretat; és com un recorregut d'anada i tornada.

Cal recordar la necessitat que té l'ésser humà de conèixer i estimar el lloc de pertinença, necessitat que, si aconsegueix cobrir, li permetrà arribar a entendre, respectar, valorar i estimar altres realitats més llunyanes. És com un joc d'identificació i diferenciació.

L'Hospitalet és una ciutat molt poblada, amb una alta composició d'immigració que s'ha instal·lat en pocs anys; està situada al costat de Barcelona, la qual cosa pressuposa una dificultat més de cara a la integració i la implicació dels seus ciutadans... Aquestes característiques no han ajudat al coneixement del lloc on es viu.

Unitats didàctiques 1-7

L'estudi de l'Hospitalet a l'educació infantil

Els objectius generals que proposem a l'etapa d'Infantil per a l'estudi de l'Hospitalet són els següents:

- Crear les bases que afavoreixin el coneixement de l'Hospitalet, la nostra ciutat, així com el sentiment de pertinença.
- Potenciar la relació comunicació i participació casa-escola i, ambdues, amb barri i ciutat.
- Crear les bases que estimulin i possibilitin el desenvolupament, en el futur, de l'autonomia personal i la formació d'una opinió pròpia envers el que l'envolta i la seva ciutat.
- Observar i explorar l'entorn immediat amb una actitud de curiositat i respecte tot identificant característiques i propietats significatives dels elements que el conformen i apreciament positivament manifestacions artístiques i culturals adients a la seva edat.
- Establir relacions entre els objectes tot aplicant les estructures del pensament intuïtiu i elaborant una primera representació mental de l'espai i, a partir de les pròpies vivències, una representació mental del temps.
- Representar i evocar aspectes de la realitat viscuda, coneguda o imaginada i expressar-la mitjançant les possibilitats simbòliques que el joc i altres formes de representació ofereixen als infants.
- Conèixer, mitjançant la participació en manifestacions culturals, tradicionals i folklòriques, signes d'identitat propis de l'Hospitalet i Catalunya.

Creiem que aplicar aquests objectius generals a les escoles Bressol i els Parvularis passa, en termes generals, per plantejar el treball amb un ampli grau d'obertura, de tal manera que cada escola pugui partir de la seva realitat concreta pel que fa a la tipologia de carrer, barri, composició de famílies... tot mantenint la finalitat principal d'aquest projecte, el coneixement de l'Hospitalet, per contemplar quines són les actituds que hem de tenir com a educadors/es per afavorir el treball, la interacció família-escola i la implicació d'ambdós estaments educatius. És per això que plantejarem propostes de treball directe amb les nenes i els nens i també tot un seguit de propostes de treball indirecte que es basen en el treball amb els pares i les mares.

De tota manera, som conscients de la dificultat que representa destriar els aspectes que realment tenen una incidència o relació directa amb el tema objecte d'estudi, sobretot quan l'edat a què va dirigit és la de 0 a 6 anys, etapa educativa en què tot tipus d'aprenentatge es produeix més globalment, i no acabem de saber en quin àmbit l'infant ha après allò que ja coneix.

Els àmbits que considerem fonamentals en l'aprenentatge del nen/a en aquesta etapa educativa són: el paper del/la mestre/a i el paper de la família.

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

El paper del/la mestre/a

És important plantejar-se quines actituds del mestre/a afavoreixen el desenvolupament global de l'infant en general i, de manera concreta, el coneixement de la nostra ciutat.

Pensem que podríem tenir en compte els següents aspectes:

- El tipus de relació i interacció que estableix amb els infants: la qualitat de relació afavorirà o no l'interès i la inserció al medi (classe, escola, barri, ciutat). Per tal que es pugui donar una qualitat de relació, cal potenciar:
- La protecció alliberadora: és cert que la mestra/e és i ha de ser el punt de referència, però cal que s'hi sigui des d'una certa distància, fent un control remot. És l'infant qui ha de ser el protagonista de la seva activitat d'aprenentatge, no l'educador/a.
- Oferir al nen un marc segur en tots els aspectes físics (espai...) i psicològics (seguretat afectiva...).
- Intervenir de la manera més constructiva possible, és a dir, educar des dels avenços positivitzant i potenciant l'error i l'assaig... Convèncer-nos que el nen/a sap coses i és capaç d'aprendre'n.
- Acollir la diversitat en el més ampli sentit de la paraula. Per tant, acollir la diversitat de ritmes, procedències, interessos, cultures... Potenciar, doncs, la possibilitat d'oferir una àmplia diversitat d'estratègies educatives, activitats, materials...
- El fet de creure que un dels millors models d'aprenentatge és la pròpia mainada i, per tant, promoure les situacions de joc, treball i descoberta en gran i petit grup.
- La capacitat de transmetre els valors i les actituds que defineixen el projecte pedagògic de cadascuna de les escoles d'Educació Infantil.
- La capacitat d'autoavaluar-nos i ser flexibles amb la pròpia pràctica.

I també creiem que hauríem de complir els següents requisits com a transmissors dels valors culturals de la nostra ciutat i que fan possible el desenvolupament de l'infant:

- El coneixement de la llengua i la cultura catalanes.
- El coneixement del medi on està ubicada l'escola: tradicions, història, costums... anant del coneixement de tots els aspectes que fan referència a l'escola i el carrer de l'escola fins als que tenen a veure amb el barri i l'Hospitalet en general.
- El coneixement, la utilització i l'aprofitament dels recursos existents al barri i la ciutat.

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Unitats didàctiques 1-7

L'estudi de l'Hospitalet a l'educació infantil

- Hauríem de restar oberts a la possibilitat de reciclar-nos quant als canvis urbanístics, culturals, sociopolítics, etc. que es vagin produint a l'Hospitalet.

El paper de la família

Als primers anys de vida, l'infant s'educa fonamentalment al si de la família i l'escola. Aquests són els entorns immediats on transcorre una bona part de la seva existència. És clar, doncs, que família i mestres influeixen en un o altre sentit sobre el nen/a. Són els seus educadors i, com que conflueixen en el que ha de ser el principal motiu d'aquesta educació, han de vetllar mútuament perquè el fet educatiu sigui fruit de la col·laboració i el diàleg.

Si l'actuació d'ambdós agents educadors (família i mestres) es realitza en un clima general d'acord i confiança, es genera en l'infant la seguretat i l'estabilitat afectives necessàries per a la seva formació, alhora que es permet un millor i major aprofitament d'ambdues accions educatives. L'escola i els seus educadors/es han de crear els canals i els mecanismes que afavoreixin la relació i la interacció casa-escola, tant individual com de petit i gran grup.

Si bé és cert que la llar d'infants és el primer nucli social que té l'infant fora de la família, no ho és menys que, si es propicia, també és un nucli de relació per als pares i les mares. Part del treball de potenciació de la interacció i, sobretot, una bona part del treball de coneixement i inserció al medi, ha de passar pel treball amb i a través de les famílies, sobretot si es té en compte la nostra realitat com a ciutat.

Aquest treball amb i a través de les famílies no tan sols és recomanable, sinó imprescindible si es vol que el nen/a pugui crear les bases, els fonaments, del que en un futur serà un coneixement ric i vivenciat del seu entorn, cosa que li permetrà tenir, no solament un més o menys ampli coneixement d'aquest entorn, sinó també elements que el puguin ajudar a establir relacions amb el passat i els diferents fets que succeeixen al seu voltant al present, a tenir opinió, valorar amb esperit crític i mostrar una actitud d'implicació com a ciutadà/na.

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

La descoberta de l'entorn

En aquesta unitat presentem unes quantes activitats que podem fer a les escoles per tal d'incidir en la descoberta, el coneixement i l'estima de l'Hospitalet. L'encapçalem amb el títol *Treball directe* perquè està pensada i experimentada perquè es realitzi fonamentalment entre els educadors/res i els alumnes.

La llar d'infants és el primer nucli social que el nen o la nena troba fora de la família. Es pot considerar la primera sortida que l'infant fa, entenent com a sortida una situació que li proporcioni tot un cúmul de vivències, relacions afectives i socials —ja que es realitza en grup— amb un entorn que no és el familiar, que són enriquidores i que afavoreixen l'adquisició d'un cert grau d'autonomia i independència.

Per tant, les primeres sortides es faran en el marc de l'escola bressol, i s'atorgarà a cada grup-classe el temps que necessiti per tal que cada infant assoleixi un grau suficient de coneixement i familiarització amb els diferents espais, persones i materials que estiguin al seu voltant.

Cal garantir que la descoberta de l'entorn, des del coneixement i el reconeixement de la classe, els companys... a les sortides pel barri o la ciutat, es produeixi en un clima de tranquil·litat, seguretat i confiança, perquè sigui viscuda com a experiència positiva que generi entusiasme i interès per noves descobertes.

CONTINGUTS

Fets i conceptes

- Descoberta de l'entorn més immediat del nen/a. L'escola.
- Descoberta fora del marc de l'escola. El carrer, el barri, la ciutat.

Procediments

- Observació directa de la titella Marina.
- Observació indirecta de la titella Marina a través del conte «La Marina de l'Hospitalet» adaptat i explicat pel/per la mestre/a.
- Observació directa de característiques de l'escola, el carrer, el barri o diferents indrets de la ciutat. Sortides.
- Observació indirecta de làmines, fotografies, contes, diapositives, vídeos, etc, relacionats amb les sortides.
- Record i verbalització dels aspectes observats en les sortides i activitats realitzades.
- Observació, classificació i utilització del material recollit.
- Habilitat manual elaborant un treball sobre paper, mural, etc.

Actituds i valors

- Estimació, respecte i interès per l'escola, els companys/es i els educadors/es.
- Adquisició de seguretat, confiança i tranquil·litat en les sortides al carrer i d'altres indrets del barri i la ciutat.
- Creació d'hàbits de col·laboració i autonomia.
- Acceptació de les normes de comportament respectuós i cívic.

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Conèixer i reconèixer l'escola.
- Proporcionar vivències, relacions afectives i socials amb els companys/es.
- Conèixer el carrer de l'escola, els seus punts de referència, l'ús d'algun servei.
- Conèixer algun altre espai del barri: el mercat, un parc o placeta, etc.
- Conèixer altres indrets del barri o la ciutat per mitjà de la participació en un espectacle, la visita a un parc de fora del barri, la sortida a la Fira de Nadal. També conèixer algun servei públic.

ACTIVITATS*Activitats d'avaluació inicial*

- Presentació del personatge de la titella Marina adaptant el conte, segons les edats dels infants. Es pot utilitzar una sola titella Marina com a element central per a tota l'escola o bé una per a cada classe.
- Realitzar un treball previ amb els nens i les nenes explicant on anirem o bé què farem. Suggerim utilitzar la titella Marina com a recurs didàctic.
- Documentar la sortida a través del reforç visual amb làmines, fotografies, contes, diapositives, vídeo, etc.

Activitats d'aprenentatge

- Suggerim que la titella Marina acompanyi la mainada en les sortides fent-ne el paper de guia.
- Observació i verbalització amb els nens dels aspectes que cregueu més importants de remarcar durant les sortides tot fent referència al que havíem treballat abans de la sortida:
  - Nom del lloc, què hi veiem, què hi podem fer...
  - Gaudi i aprofitament de les diferents possibilitats que ens ofereix el lloc.
  - Temps i espai per a la descoberta, l'observació, l'experimentació, el joc...

Activitats d'avaluació final

- Després de les sortides, record i verbalització de tot el que s'ha vist, que ha cridat l'atenció, etc.
- Exposició dels materials recollits.
- Si s'escau, elaboració d'un treball sobre paper (individual o en petit grup), per exemple, un mural.
- Observació del suport gràfic (fotografies realitzades i exposició de materials) de les sortides.

Avaluació que ha fet el/la mestre/a de les sortides i les activitats

- L'adequació entre els infants i l'espai de la sortida.
- L'adequació del mitjà de transport.
- El grau d'interès mostrat pels nens i les nenes.
- L'aprofitament dels recursos que ofereix el lloc.
- El nostre paper com a educadors/res.
- Traspàs a les famílies: com han viscut les sortides i les activitats (passi de vídeos, exposició de materials, etc).

Model de graella de programació d'una sortida

SORTIDA A	
DATA	CLASSE
LLOC	
REFERÈNCIA LLOC	
OBJECTIUS GENERALS	
OBJECTIUS ESPECÍFICS Procedimentals Conceptuals Actitudinals	
ESTRATÈGIES ORGANITZATIVES Nombre d'adults necessaris per garantir la sortida Mitjà de transport Material que emprarem	
ACTIVITATS Abans de la sortida Durant la sortida Treball posterior	
AVALUACIÓ DE LA SORTIDA	
BIBLIOGRAFIA	

Unitat didàctica 1

Treball directe amb els alumnes. L'Escola, el barri i la ciutat

ACTIVITATS D'AQUESTA UNITAT

- 1 L'escola. La pròpia classe
- 2 L'escola. Els diferents espais
- 3 L'escola. Les altres classes
- 4 El carrer de l'escola
- 5 El barri i la ciutat. L'escola dels nens i les nenes grans
- 6 El barri i la ciutat. El mercat
- 7 El barri i la ciutat. El parc o la plaça
- 8 El barri i la ciutat. Al teatre!
- 9 El barri i la ciutat. Els serveis

BIBLIOGRAFIA

Cuadernos de pedagogía. (Ed. Fontalba. Barcelona)

«Escola Patufet Sant Jordi. Sortida de tardor». En: *Perspectiva escolar*, núm. 126 (1988) p. 51-53

La educación infantil: descubrimiento de sí mismo y del entorno. 3 vol. Barcelona, Paidotribo, 1990

Guix: elements d'acció educativa. (Serveis pedagògics S.L. Barcelona)

Infància. (AM Rosa Sensat. Barcelona)

Perspectiva escolar (AM Rosa Sensat. Barcelona)

BERGÉS, Lucía, Antoni GIMENO [et al.]. «El medio social en el aula», [monogràfic]. En: *Aula de innovación educativa*, n° 48 (marzo 1996)

FRABBONI, F. [et al.]. *El primer abecedario: el ambiente.* Barcelona, Fontanella, 1980

VICENTE, Emilia. «Una mañana en la feria». En: *Infancia*, [versió castellana] n° 39 (sept.-oct. 1996) p. 4-5

FONS DE CONSULTA I RECURSOS

Orientacions, recursos i materials par a les sortides

- Les sortides s'hauran de fer amb el nombre de persones adultes necessàries per garantir el clima de seguretat abans esmentat, l'atenció directa...
- El mitjà de transport pot ser variat (autocar, transport públic, caminant...). La tria de l'un o l'altre ha de ser en funció de l'objectiu de la pròpia sortida, la distància, el nombre de persones que ens poden acompanyar, etc.
- Recursos i material: l'equip d'educadors ha d'haver-se informat abans de la sortida de les característiques, serveis i possibilitats del lloc, la seva història... I s'haurà de dur l'autorització dels pares i la targeta d'identificació de cada alumne. Quan es requereixi, també dinar i beure, roba de recanvi, tovallola, farmaciola, bosses de plàstic, pots per recollir fulles, pedretes, càmera de fotografiar o vídeo.

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Fons de consulta i recursos generals

- Il·lustracions dels mercats de l'Hospitalet
- La titella *Marina*, de Carmen Piquet
- «La Marina de l'Hospitalet» En: *L'Hospitalet és Escola*. CEL'H; Casalet, 1998
- «L'Hospitalet pas a pas» Rutes Urbanes. En: *L'Hospitalet és Escola*. CEL'H; Casalet, 1998
- *BABEL'H: Base de dades Bibliogràfica d'Estudis locals de l'Hospitalet*, Servei d'atenció i consulta, Centre d'Estudis de l'Hospitalet
- «L'Hospitalet pla a pla». Carpeta de mapes. En: *L'Hospitalet és escola*. CEL'H; Casalet, 1998
- *Cançons dels Tocaboires*. Disc compacte. CEL'H; Casalet, 1998

Mercats de l'Hospitalet

- Mercat de Bellvitge. Rambla Marina, 220. Tel. 335.79.03
- Merca-2 Bellvitge. Rambla Marina, 151. Tel. 335.11.48
- Merca-2 Can Serra. Carrer Pere Pelegrí. Tel. 437.36.25
- Mercat del Centre. Carrer Rossend Arús. Tel. 337.01.70
- Mercat de Collblanc. Carrer Occident. Tel. 449.56.32
- Mercat de la Florida. Carrer Castellvell. Tel. 449.84.08
- Mercat de Santa Eulàlia. Carrer J. Anselm Clavé. Tel. 331.46.94
- Mercat del Torrent Gornal. Av. Torrent Gornal. Tel. 449.23.59
- Mercagornal. Av. Carmen Amaya, 37. Tel. 336.79.95

Informació sobre parcs i places de l'Hospitalet

- Ajuntament de l'Hospitalet. Àrea d'Indústria, Comerç, Mercats, Consum, Cooperació i Solidaritat (402.94.00)
- Ajuntament de l'Hospitalet. Servei d'Informació al Ciutadà i la Ciutadana (402.94.00)

Sales teatrals

Centre

Centre Catòlic. Rbla. Just Oliveras, 34. Tel. 337.90.41

Centre Cultural Barradas. Rbla. Just Oliveras, 56. Tel. 337.79.62

Collblanc i la Torrassa

Teatre Joventut. Carrer Joventut, 4-10. Tel. 448.12.10

Parc de Bombers

Florida

Avgda. Masnou, s/n. Tel. 437.00.80

Ambulatoris i hospitals

Bellvitge

CAP. Carrer Ermita de Bellvitge. Tel. 263.00.66

Hospital de Bellvitge. Feixa Llarga. Tel. 335.61.11/335.70.11

Carrer Campoamor, 23. Tel. 335.96.50

Can Serra

Àrea Bàsica de Salut. Av. Can Serra. Tel. 437.41.84

Centre

CAP. Rbla. Just Oliveras, 50. Tel. 261.00.33/338.51.53/338.51.13

Florida

CAP. Carrer Musas/Parc dels Ocellets. Tel. 334.17.17

Gornal

Àrea Bàsica de Salut. Avinguda Carmen Amaya. Tel. 336.51.63

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Unitat didàctica 1

Treball directe amb els alumnes. L'Escola, el barri i la ciutat

Pubilla Cases

Hospital Creu Roja. Av. Josep Molins, 29. Tel. 440.75.00

Àrea Bàsica de Salut. Plaça Bòbila. Tel. 473.24.60

Sanfeliu

CAP. Carrer Emigrant, 21. Tel. 337.55.94

Àrea Bàsica de Salut. Carrer Sanfeliu, 20. Tel. 338.73.17

Santa Eulàlia

CAP. Carrer Amadeu Torner. Tel. 263.33.90

CAP. Carrer Jacint Verdaguer, 6. Tel. 332.86.66

Collblanc i la Torrassa

CAP. Ronda Torrassa, 151. Tel. 334.31.00

Estacions de metro

Línia 1

Santa Eulàlia

Torrassa

Florida

Can Serra

Rambla Just Oliveras

Avinguda Carrilet

Bellvitge

Feixa Llarga

Línia 5

Collblanc

Pubilla Cases

Can Vidalet

Can Boixeres

Estacions de Renfe

L'Hospitalet (Centre i Can Serra)

Bellvitge i Gornal

Estacions de FGC

L'Hospitalet (Centre)

Gornal

Sant Josep

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Activitat 1. L'Escola. La pròpia classe**RACÓ DEL MATALÀS O DEL MIRALL
A UNA CLASSE DE LACTANTS***Escola Bressol Patufet***Descoberta de la pròpia classe**

Haurem de distingir entre la quitxalla que encara no es desplaça per si sola (lactants) i la que ja té autonomia. També haurem de preveure que la descoberta de la classe inclou l'espai físic i les persones amb qui el compartiran.

**ESPAI DE LA CLASSE DESTINAT
A DORMIR***Llar d'infants l'Esquirol*

En el cas dels lactants, serà la/el mestra/e qui els passegi i els vagi mostrant els diferents usos dels espais de la classe (lloc de dormir, lloc de canviar-se, lloc de les joguines, lloc de menjar, etc). Mica en mica, els infants aniran ocupant per si sols tots els espais de la classe.

RACÓ DE PINTURA*Escola Bressol Patufet*

En el cas dels nens i les nenes més grans és important fer-los notar els diferents racons de la classe (del conte, el joc sensorial, el joc simbòlic, dibuix, joc imaginatiu) i també altres espais com: el lavabo, el lloc de canviar-se, el lloc dels penjadors (fent-los reconèixer el símbol que cada nen/a té per identificar-se amb el propi penjador) i la roba de recanvi, el lloc de dormir o on es pengen les lliteres i el de menjar (si és que està a la classe).

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Unitat didàctica 1

Treball directe amb els alumnes. L'Escola, el barri i la ciutat

RACÓ DE JOC SIMBÒLIC

Escola Infantil Espiga

També es poden tenir presents d'altres parts de la classe, com les finestres o els balcons (i el que s'hi veu a través), si hi ha escales, columnes, vidrieres o mampares, etc.

DAVANT LA PANERA DEL TRESOR

Escola Infantil L'Espiga

Pel que fa a la descoberta dels adults i els companys de la classe, els lactants l'aniran fent per si sols a través de la quotidianitat, tot i que la/el mestra/e, quan s'hi dirigeixi, tindrà cura de pronunciar el nom de cadascú amb claredat.

Els/les mestres dels nens i les nenes més grans es presentaran a si mateixos i explicaran el seu paper dins la classe (mestra, mestra de menjador, de psicomotricitat, de matins, etc). I també els nens/es nous que s'hi hagin pogut incorporar.

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Activitat 2. L'Escola. Els diferents espais

Descoberta dels diferents espais de l'escola

A l'hora de fer aquesta descoberta, en el cas dels infants que es desplacen per si sols, es farà una explicació prèvia de la visita que faran.

Poden ser visitats:

ARBRE DE FUSTA SITUAT A L'ESCALA D'ACCÉS A LES CLASSES. DECORACIÓ AMB MOTIU DE LA PRIMAVERA

Escola Infantil L'Espiga

- Espais de pas (l'entrada a l'escola o la classe, les escales, els passadissos...). Són espais importants en la vida diària del nen/a a l'escola, ja que són molt freqüentats. Poden esdevenir espais lúdics i d'ambientació.

EL SORRAL DEL PATI DE L'ESCOLA

Escola Bressol Patufet

- Pati, jardí o terrat. Es faran notar les diferents característiques i usos d'aquest espai (sorrall, plantes, arbres, tobogan, gronxador, font, etc).

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte de la Marina

Il·lustracions

Unitat didàctica 1

Treball directe amb els alumnes. L'Escola, el barri i la ciutat

LA CUINA I LA CUINERA DE L'ESCOLA

Escola Bressol Patufet

- Cuina. Es mostrarà el lloc on es fa el seu menjar observant-ne detalls molt característics (fogons, cassoles, etc). Es presentarà el cuiner/a, que explicarà alguna anècdota de la seva feina.

LA SALA DE PSICOMOTRICITAT

Escola Bressol Patufet

- Sala d'activitats específiques (plàstica, psicomotricitat). Es faran notar les diferents característiques i usos d'aquest espai.

- Secretaria de l'escola, sala de mestres.

Excepte la secretaria i la sala de mestres, la mainada tindrà l'oportunitat de fer seu l'espai i descobrir per si sola tot el que ha visitat.

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Activitat 3. L'Escola. Les altres classes

Descoberta de les altres classes

La mestra/e farà una prèvia inicial a la classe en què despertarà la curiositat dels grans cap als petits i la dels petits cap als grans. Després es farà el desplaçament cap a l'altra classe. És important que la mestra/e de la classe receptora fomenti un ambient d'acolliment.

En el cas dels petits que van a la classe dels grans, un cop siguin allà, la mestra/e donarà autonomia als nens/es perquè facin per si sols la descoberta i el coneixement del nou espai i el dels altres nens i nenes.

Les/els mestres s'encarregaran de fer participar els visitants en l'activitat que llavors realitzin els de la classe visitada.

ELS NENS/ES MÉS GRANS AJUDEN A CANVIAR ELS PETITS/ES

Escola Infantil L'Espiga

En el cas de les visites dels grans als petits, és aconsellable que es faci en grups reduïts (de 2 o 3) per no trencar el necessari ambient tranquil dels més petits. Als grans se'ls convidarà a col·laborar en les tasques de la classe: ajudar a donar el menjar, canviar un bolquer, posar el xumet...

Unitat didàctica 1

Treball directe amb els alumnes. L'Escola, el barri i la ciutat

Activitat 4. El carrer de l'escola

EL CARRER DE L'ESCOLA

Llar d'Infants El Passeig

Sugerim que aquesta sortida de descoberta es faci més d'una vegada.

Mitjançant la titella Marina, s'introduirà el tema a classe. L'ensenyant dirà el nom del carrer, farà un breu recordatori del trosset de carrer per on la canalla ha de passar cada dia per arribar a l'escola: les cases i els blocs de pisos, si hi circulen cotxes, si n'hi ha d'aparcats, la vorera per als vianants i la calçada per als vehicles... Finalment, se'ls convidarà a passejar-hi.

EDUCACIÓ VIAL AMB LA GUÀRDIA URBANA

Escola Infantil L'Espiga

Un cop al carrer es farà un treball d'observació i s'identificaran els punts que poden ser de referència per als nens i les nenes: si hi ha algun semàfor (observar-ne els canvis de llum i l'efecte que provoquen en la circulació), si hi ha arbres, alguna parada d'autobús o de metro, algun carrer o placeta que el travessi, botigues o serveis...

Si hi ha botigues o altres serveis, s'hi dedicarà més temps, s'hi entrarà i es saludarà les persones que hi hagi (els dependents/es). També si hi ha alguna placeta o rambla, hi jugarem una estona i hi seurem als bancs.

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Activitat 5. El barri i la ciutat.**L'escola dels nens i les nenes grans****ELS PETITS VISITEN UNA ESCOLA DE PRIMÀRIA***Escola Bressol Patufet*

Dins d'aquesta activitat proposem una sèrie de sortides entre les quals és preferible escollir les que estiguin més a prop de l'escola. En funció d'on estigui ubicada l'escola bressol, per a alguna caldrà sortir del propi barri.

Visita a una escola de Primària

Aquesta sortida està pensada per als infants de 2-3 anys.

S'escollirà l'escola del barri més propera o bé aquella amb qui hi hagi una relació establerta.

Les visites es realitzaran preferiblement:

- Aprofitant algun fet puntual: una festa popular o bé que els grans ofereixin als petits la representació d'una obra de teatre, una cantada, una funció de titelles, un concert, una dansa...

- Aprofitant algun espai concret de l'altra escola: el pati, el gimnàs, etc.

La titella Marina explicarà a la quitxalla la sortida que farà. Parlarà d'una altra escola amb nens més grans, de l'espai concret on faran l'activitat dins d'aquella escola, de qui els rebrà (els nens i les nenes grans, algun/a altre/a mestre/a) i quina activitat hi realitzaran. Fóra bo que també es tingués en compte que a l'altra escola els pot rebre la titella Marina de l'escola dels grans.

Es pot donar una relació d'intercanvi: els nens grans també poden anar de visita a l'escola bressol. Per preparar els petits, la titella Marina els explicarà qui els vindrà a veure, què els oferirà, com l'han de rebre. Un cop els grans hagin arribat, es pot convidar a la conversa entre grans i petits. En el cas que algun dels grans hagi estat alumne del bressol que visiten, pot parlar dels seus records, saludar antigues mestres...

Activitat 6. El barri i la ciutat. El mercat

COMPRANT AL MERCAT

Escola Bressol Patufet

Visita al mercat del barri

El/la mestre/a explicarà als infants la sortida que estan a punt de fer: on aniran, què s'hi trobaran. Com a material de suport s'utilitzarà la títella Marina i les il·lustracions dels mercats de la ciutat.

La sortida es pot plantejar de dues maneres:

- Marcant un objectiu concret.

Aprofitant un fet festiu, es pot anar a comprar un aliment o objecte determinat: botifarra d'ou per Quaresma, pinyons per fer panellets al novembre, flors o plantes a la primavera... Els nens i les nenes voltaran pel mercat buscant la parada que els interessa.

- Treball d'observació. Els infants faran un tomb pel mercat i la mestra (o la titella Marina) els farà fixar en aquells elements que consideri més clars: el peix, la fruita, la carn, els ous... També es poden visitar les

ELABORANT ENTRE TOTS EL BERENAR

Escola Bressol Patufet

parades de fora (roba, flors, sabates...). Els nens i les nenes poden comprar alguna cosa de menjar per a la seva classe i també per obsequiar els de les altres classes (fruita, olives, fruits secs...).

En ambdós casos, quan sigui possible, és aconsellable que els nens i les nenes acabin l'activitat elaborant el propi berenar amb allò que han comprat.

Activitat 7. El barri i la ciutat. El parc o la plaça**TIRANT UNA CARTA A LA BÚSTIA***Llar d'Infants El Passeig***JUGANT AL PARC***CEIP Patufet-Sant Jordi***Visita al parc o la plaça més propers**

A classe s'introduirà el tema amb la titella Marina, que explicarà a la quitxalla on anirà. Si l'espai ho ha de permetre, la mestra agafarà una pilota per jugar-hi. Si hi ha una font, també agafarà una cantimplora o gots.

Un cop al lloc, la Marina els farà observar els elements més característics que la/el mestra/e consideri que s'han de ressaltar: els arbres, les plantes, les flors, els bancs, la font... Durant l'observació es podran recollir diferents materials, com ara fulles dels arbres que han caigut, pedretes, terra o sorra, aigua de la font (que podran tastar allà mateix), etc.

Després, els nens i les nenes faran la descoberta de l'entorn per ells mateixos tot aprofitant l'espai que

ofereix.

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Activitat 8. El barri i la ciutat. Al teatre!

**UNA OBRA DE TEATRE
AL CENTRE CATÒLIC**

Escola Infantil L'Espiga

Sortida a veure un espectacle

Per a aquesta sortida es pot aprofitar la celebració d'algun fet festiu tradicional: Santa Cecília, Nadal, Sant Jordi...

La titella Marina introduirà el tema avançant-los què aniran a veure i on. Pot ser una obra de teatre, titelles, actuacions musicals...

L'espai on facin l'espectacle pot ser: la sala d'una entitat o una escola del barri, el Teatre Joventut, etc. En el cas que l'espai estigui en una escola, seran els nens «grans» els qui oferiran l'actuació als petits.

**ELS NENS I NENES MIRANT L'OBRA
AMB TOT L'INTERÈS L'OBRA**

Escola Infantil L'Espiga

Activitat 9. El barri i la ciutat. Els serveis

ESPERANT EL METRO A L'ESTACIÓ*Llar d'Infants El Passeig***BEN ASSEGUTS VIATJANT EN METRO***Llar d'Infants El Passeig***Sortida a visitar algun servei**

Suggerim els següents serveis susceptibles de ser interessants per a la mainada d'aquestes edats: el Parc de Bombers, un ambulatori o centre mèdic, una farmàcia, una perruqueria, una llibreria... També l'estació dels Ferrocarrils de la Generalitat (el carrilet), la de la Renfe o alguna parada de metro.

Tant en el cas de les botigues, els centres mèdics, els ambulatoris, com en el del Parc de Bombers, fóra bo que un/a mestre/a anés primer a parlar amb un dels seus responsables per avisar-lo de la visita i perquè hi pugui ser present.

La titella Marina introduirà el tema objecte d'observació a classe despertant la curiositat per allò que s'anirà a visitar, i avançant què s'hi trobarà (esmentarà els elements i els personatges més essencials).

El tren

Si hem triat la Renfe, es pot visitar l'estació, anar a veure els trens, les vies... En les dues estacions de tren de la ciutat hi ha un pont que passa per damunt de les vies des del qual es poden observar els trens aturats i en marxa. També es pot agafar el tren i baixar al cap d'una o dues parades i agafar un altre tren de tornada.

El carrilet

Si hem triat els Ferrocarrils de la Generalitat, els nens i les nenes visitaran l'estació, podran observar les vies i, si es vol, es pot agafar el carrilet amb bitllet d'anada i tornada sense necessitat de baixar del tren, ja que al cap de com a màxim sis parades (segons s'agafi del Gornal, Sant Josep o el Centre) s'arriba a l'estació de Molí Nou, que és final de línia.

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Unitat didàctica 1

Treball directe amb els alumnes. L'Escola, el barri i la ciutat

DE VISITA A LA FARMÀCIA DEL BARRI

Llar d'Infants El Passeig

Els altres serveis

Un cop s'arribi a lloc, hi haurà un adult que acollirà el grup i explicarà una mica en què consisteix la seva activitat i els elements essencials de què disposa per fer-la (pintes, raspalls, assecadors, seients especials; camió, mànega; llibres, contes; xarops, bàscula; bata blanca, llitres, ambulàncies).

EL FARMACÈUTIC ATÉN LA MAINADA

Llar d'Infants El Passeig

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

La descoberta de l'entorn

En aquesta unitat presentem unes quantes activitats relacionades amb les festes populars que podem fer a les escoles per tal d'incidir també en la descoberta, el coneixement i l'estima de l'Hospitalet. L'encapçalem amb el títol *Treball directe* perquè està pensada i experimentada perquè es realitzi fonamentalment entre els educadors/res i els/les alumnes.

El ritual de les festes populars és a l'origen de la història de la humanitat; per motius diversos, és una necessitat que la persona té i manifesta.

Tota festa comporta viure a fons una situació sense els límits de la vida corrent. En la festa, els podem excedir anant més enllà, tan lluny com la fantasia ens porti. I ha de suposar una situació ben diferent de la de la vida quotidiana. Les festes, doncs, només tenen sentit si es fan de tant en tant.

Les festes són el resultat de la fantasia i la creativitat, de l'aplec de la saviesa, els costums, les creacions... dels temps passats, amb la capacitat d'adequar-los al moment present, tot enriquint-lo amb les ganes de donar vida, color, volum, somnis, il·lusions... que tinguin els homes i les dones, els nens i les nenes, en definitiva, els ciutadans d'aquí i ara.

La festa és l'expressió del goig de viure d'una forma col·lectiva, i ens llança cap als altres. Podem festejar alguna cosa concreta (un naixement, una descoberta) o fer-nos ressò d'una joia més permanent. En qualsevol cas, no té sentit si no és en grup. En acabar una festa, tothom sent que la vivència grupal l'ha apropiat a molta gent. Demana de nosaltres implicació, desig, imaginació, relació, comunicació...

Les festes cal fer-les en un clima relaxat, distès i fruit d'una preparació seriosa i viva.

Preparació

Caldrà sempre preparar una festa uns dies abans de la data concreta de celebració. Estarà destinada a l'ambientació de la classe i l'escola i al coneixement a fons del que s'està a punt de celebrar amb els infants. La preparació consistirà bàsicament en: contes i imatges (pòsters, fotografies); cançons i danses; recull de materials; treballs plàstics amb diferents tècniques i materials; elaboració d'alguna menja característica. Totes les tasques estaran destinades a fer una exposició per tot l'edifici de l'escola per aconseguir l'ambientació adequada i també en algun lloc rellevant, com l'entrada, per mostrar l'esforç del treball dels infants.

La família

En la celebració de les festes populars s'hi implicarà la família en major o menor mesura, depenent de cada cas, tant en la preparació com en la diada en si o al final de la festa (l'hora de recollir els fills/es).

És important realitzar un reportatge gràfic (vídeo o fotografies) del decurs de la celebració d'una festa per tal de poder-lo mostrar als infants i a la sortida de l'escola als pares i mares fent-los així partícips de l'esdeveniment.

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Unitat didàctica 2

Treball directe amb els alumnes. Les festes populars

Altres observacions

Hi ha festes que es pot decidir de celebrar-les en un sol dia o bé al llarg de diversos dies.

Els àpats (dinar i berenar) del dia propi de la celebració podran tenir unes característiques especials, tant pel menjar en si com per una diferent distribució de les taules, una decoració, menjar tots junts...

CONTINGUTS

Fets i conceptes

- Les festes populars.

Procediments

- Observació indirecta de làmines, fotografies, contes, diapositives, vídeos, etc, relacionats amb les festes populars.
- Observació, classificació i utilització del material recollit.
- Habilitat manual elaborant treballs sobre paper, mural, etc.

Actituds i valors

- Estimació, respecte i interès per les tradicions i el fet festiu.
- Creació d'hàbits de col·laboració.
- Acceptació de les normes de comportament respectuosos.

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Proporcionar vivències, relacions afectives i socials amb els companys/es.
- Propiciar la vivència grupal, la imaginació, la creativitat, la relació i la comunicació a través de les festes populars.
- Aproximar al nen/a, els costums, les tradicions i el passat mitjançant la participació en el fet festiu.

ACTIVITATS

Activitats d'avaluació inicial

- Realitzar un treball previ amb la mainada recollint el que en saben, en funció de les possibilitats de les diferents edats, i explicant què farem.
- Documentar a través del reforç visual amb làmines, fotografies, contes, diapositives, vídeo, etc, la festa popular que treballarem.

Activitats d'aprenentatge

- Record i verbalització amb els alumnes de les seves vivències davant les festes: les d'aniversari, Nadal, castanyada i d'altres que hagin experimentat. A partir d'aquí haurem de preparar les festes fomentant la fantasia, la creativitat i la participació activa de tots.
- Exposició dels materials recollits i dels materials elaborats.
- Si s'escau, elaboració d'un treball sobre paper, individual o en petit grup, per exemple, un mural.
- Observació del suport gràfic (fotografies realitzades i exposició dels materials).

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Unitat didàctica 2

Treball directe amb els alumnes. Les festes populars

Avaluació de les activitats

- El grau d'interès i participació mostrat pels nens i les nenes.
- Com han participat i viscut la festa.
- El nostre paper com a educadors/es.
- Traspàs a les famílies: com han viscut les festes i les activitats de preparació (passi de vídeos, exposició de materials, etc).

ACTIVITATS D'AQUESTA UNITAT

- 1 Tardor: La castanyada
- 2 Tardor: Santa Cecília
- 3 Hivern: El Nadal
- 4 Hivern: El Carnaval
- 5 Primavera: La Pasqua
- 6 Primavera: Sant Jordi
- 7 Estiu: El Corpus
- 8 Estiu: Sant Joan

BIBLIOGRAFIA

AMADES, Joan. *Costumari català*. 5 vol. Barcelona, Salvat, 1982

«El Carnestoltes, una festa col·lectiva» (a L'Hospitalet). En: *Guix elements d'acció educativa*, núm. 35 (set. 1980)

CENTELLES, Jaume. *El quart d'hora del conte: una experiència a parvulari*. L'Hospitalet, Ajuntament. Dinàmica Educativa, 1985 (Experiències ; 6)

Carnestoltes, curs 80-81. L'Hospitalet, Ajuntament. Dinàmica Educativa, 1980

Gresca. Jaume CENTELLES [et al.]. *Esparriots, momerotes i espingueris*, [contes]. L'Hospitalet, Casalet, 1992 (Tabola ; 3)

Gresca. Jaume CENTELLES [et al.]. *En temps de Maricastanya*, [contes]. L'Hospitalet, Casalet, 1990 (Tabola ; 1)

LÓPEZ, Pilar. «El taller de contes de l'Escola B. Desclot de L'H.» En: *L'Accent*, núm. 6 (maig 1994) p. 15-16

Nadal, curs 83-84 [festa i cançons]. L'Hospitalet, Ajuntament. Dinàmica Educativa, 1983

Tots Sants, rondalles, curs 82-83. L'Hospitalet, Ajuntament. Dinàmica Educativa, 1982

FONS DE CONSULTA I RECURSOS

BABEL'H : Base de dades Bibliogràfica d'estudis locals de l'Hospitalet. Servei d'atenció i consulta, CEL'H

«La Marina de l'Hospitalet». En: *Conèixer L'H...* CEL'H ; El Casalet, 1998

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Unitat didàctica 2

Treball directe amb els alumnes. Les festes populars

«L'Hospitalet pas a pas» Material didàctic de suport. *Conèixer L'H...* CEL'H ; El Casalet, 1998

La titella *Marina*, de Carmen Piquet

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Activitat 1. Tardor: La castanyada

RECOLLINT FULLES SEQUES AL PATI*Escola Infantil L'Espiga***PREPARANT ELS PANELLETS***Escola Infantil L'Espiga***Preparació**

- Contes i imatges: dibuixos o fotografies de castanyes, moniatos, panellets... Contes que parlin de la castanyera.

Cançons i danses sobre la castanyera destinades a obsequiar-la quan vingui a visitar l'escola (cançó 1 del disc compacte *Cançons dels Tocaboires*).

- Recull de materials: els nens/es podran portar fulles seques que trobin als carrers de la ciutat o a la muntanya, amb la família o bé fent una sortida amb la pròpia escola.

- Treballs plàstics: imatges de tardor o dels fruits característics (castanyes, moniatos...) pintats. Treballs sobre els colors de la tardor.

Tasques específiques per obsequiar la castanyera.

- Elaboració d'una menja característica: els panellets. S'elaboraran a classe. Els ingredients poden ser

portats de casa o bé es poden anar a comprar al mercat o en una botiga (activitats 7 i 10 d'aquesta unitat). Es poden coure a la cuina de l'escola o bé s'hi pot implicar la família coent-los a casa. Se'n faran per als nens, per obsequiar la família i la castanyera quan vingui de visita. Els panellets dels familiars podran ser menjats a la mateixa escola a l'hora de recollir els nens o bé cada infant en portarà algun a casa.

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Unitat didàctica 2

Treball directe amb els alumnes. Les festes populars

LA CASTANYERA OBSEQUIA ELS NENS/ES AMB CASTANYES I MONIATOS

Escola Bressol Patufet

Celebració

Amb les activitats de preparació els nens/es ja estan avisats de la visita de la castanyera (li han preparat regals i cançons).

La castanyera pot ser una mare o una àvia d'algun alumne de l'escola.

A classe el/la mestre/a explica als nens/es que la castanyera està a punt d'arribar. Prepararan els obsequis. Com que ve de molt lluny i és molt velleja, també se li prepararà un entorn: una cadira, una butaca o un balancí on s'hi senti còmoda. Se la pot anar a esperar a la parada d'algun transport públic o bé al pati, terrassa o espai ampli de l'escola. Quan per fi arribi, amb molt de respecte se la convida a seure, i llavors ella explica la seva història: d'on ve, perquè està tan cansada... Els infants li canten cançons i li ofereixen els regals, ella reparteix les castanyes i els moniatos calents.

ELS NENS I LES NENES REGALEN A LA CASTANYERA LES DANSES I LES CANÇONS QUE HAN APRÈS

Escola Bressol Patufet

Finalment s'acomiaden fins l'any que ve.

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Activitat 2. Tardor: Santa Cecília**MUDATS PER CELEBRAR LA FESTA DE LA MÚSICA***Escola Bressol Patufet***PREPARANT MARAQUES***Escola Bressol Patufet***Preparació**

- Contes i imatges que facin referència a la música i el seu món.

- Cançons i danses populars.

Audicions de música clàssica, ball, etc.

- Recull de materials: els nens/es portaran de casa llaunes de begudes, taps grossos de rosca o ampolles petites de plàstic per a la fabricació de maraques i caps de galletes de llauna o cartró per fer timbals.

- Treballs plàstics: les llaunes i les ampolles les ompliran amb diferents materials per aconseguir diferents sons (sorra, arròs, llegums...); els infants més grans uniran els taps l'un amb l'altre amb cintes adhesives de colors, igualment plens d'algun material «sonor». Tant les maraques com els timbals es poden decorar.

- Elaboració d'una menja característica: les postres de músic o la coca de músic. Els ingredients (fruits

secs) poden ser portats de casa o es poden comprar aprofitant les sortides al mercat o la botiga (proposades en les activitats 7 i 10 d'aquesta unitat). Per fer la coca es pot demanar ajuda als familiars; la canalla la decoraran amb els fruits secs el dia abans de la celebració, i es podrà exposar en un lloc preferent de l'escola. N'hi haurà per als nens i les nenes i per obsequiar els pares i les mares quan vinguin a recollir-los a la tarda.

Llar d'Infants**Parvulari**

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Unitat didàctica 2

Treball directe amb els alumnes. Les festes populars

ELS NENS GRANS D'UNA ESCOLA DE PRIMÀRIA OFEREIXEN UN CONCERT PER ALS PETITS DEL BRESSOL

Escola Bressol Patufet

Celebració

Pot ser d'un sol dia o bé d'uns quants, per exemple, «la Setmana de la Música». En arribar els nens/es a l'escola, la música els rebrà a l'entrada. Els nens i les nenes aniran «mudats»: amb roba «de diumenge», amb un llacet al coll o a les sabates, amb un barret, etc.

Les activitats per a la celebració poden ser:

- Audició o danses: aniran a l'escola

una o diverses persones que cantin i/o toquin instruments, o ballin. Poden ser professionals, familiars afeccionats, nens grans d'una altra escola (activitats 6 i 9 d'aquesta unitat). També poden ser persones del barri pertanyents a una entitat cultural (corals, esbarts, centres regionals...).

- La quitxalla pot cantar les cançons apreses, ballar les danses, tocar els instruments que han confeccionat ells mateixos.

- Les postres del dinar poden ser els fruits secs i, si hi ha coca, es menjarà per berenar.

- Quan els pares arribin a recollir els nens i les nenes podran veure —si és el cas— el material gràfic recollit i se'ls convidarà a una mica de coca o fruits secs i a un gotet de moscatell.

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Activitat 3. Hivern: El Nadal

Preparació

- Contes i imatges que parlin de les festes de Nadal i les seves tradicions, fotografies i pòsters del tema per penjar a les classes.
- Cançons i danses: audició de cançons tradicionals de Nadal (Cançó núm.5, *Cançons dels Tocaboires*). Cal memoritzar les específiques per fer cagar el tió - Recull de materials: els nens i les nenes poden portar de casa materials que hagin pogut recollir (pinyes, branquetes, etc.) útils per fer els diferents treballs plàstics i de decoració propis d'aquesta època. També podran portar de casa pa sec o alguna altra menja per alimentar el tió.
- Treballs plàstics: targetes de Nadal per als pares; el cel i/o algun altre element del pessebre; elements decoratius propis de Nadal realitzats entre els alumnes i els mestres per decorar les classes i l'escola en general.
- Elaboració d'una menja característica: el dia de celebració es pot dinar un àpat característic de Nadal, com ara sopa de galets grossos, o canalons. Per postres o per berenar es poden menjar neules i/o torrons.

AJUDANT A FER EL PESSEBRE

Escola Bressol Patufet

FENT CAGAR EL TIÓ

Llar d'Infants El Passeig

Celebració

Durarà uns quants dies. S'iniciarà amb dos elements:

- Aparició del tió: tapar-lo amb una manta i alimentar-lo uns quants dies amb pa sec, galetes, mandari-nes, etc.
- Muntatge del pessebre: es farà entre els/les mestres i els/les nens/es. S'utilitzaran els materials elaborats plàsticament, a més dels guardats de l'any anterior. El pessebre s'exposarà perquè el puguin veure els familiars amb els fills o les filles durant uns quants dies.
- Al llarg d'aquests dies, a més de les activitats de preparació i ambientació, es pot treballar un personatge que vagi sorgint a totes les classes (un dimoni, un pastoret, un àngel, etc). Pot ser un nino, un tite-lla, una il·lustració...

El darrer dia de la celebració es podran realitzar les següents activi-tats:

- Fer cagar el tió (que pot portar alguna joguina o lla-minadura per a cadascú, per a la classe en gene-ral i per a la titella Marina).
- Representació teatral o de titelles en què surti el personatge treballat. La poden fer els/les mestres o bé «els nens/es grans» de l'escola d'educació primària més propera.
- Cantada: la mainada cantarà les cançons que ha après. També podran can-tar persones adultes (professionals o aficionats, algun familiar o bé d'alguna entitat del barri). Es pot fer intercanvi de cançons.

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Unitat didàctica 2

Treball directe amb els alumnes. Les festes populars

MENJANT LA TRADICIONAL SOPA DE GALETS

Escola Bressol Patufet

- El dinar el pot fer conjuntament tota l'escola trencant la rutina dels diferents horaris per a les diferents classes.
- A l'hora de recollir la mainada es mostrarà —si és el cas— el material gràfic de la festa als familiars i se'ls podrà convidar a una mica de torrons, neules, una copa de cava (unitat didàctica 3, treball indirecte: família/escola).

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Activitat 4. Hivern: El Carnaval

Preparació

- Amb temps, la família haurà pogut preparar una disfressa seguint un tema ampli proposat pels/les mestres (els animals, els colors, personatges de contes, etc.). Fóra convenient que l'elabori la família amb la col·laboració, en la mesura del possible, de l'infant: pintant o estampant, anant a comprar algun element, ajudant a remenar robes, barrets). S'haurà de tenir present que les disfresses no han de ser complicades ni incòmodes (rígides o caloroses); els infants amb poca cosa se senten disfressats.
- Al llarg de la setmana prèvia al dia de celebració es podran posar a l'abast dels nens i les nenes de la classe disfresses per jugar (barrets, capes, etc).
- Contes i imatges: sobre el Carnaval, les disfresses, el maquillatge, diferents personatges...
- Cançons i danses: audició de cançons que parlin del tema en si. Cançons i danses festives que serviran per rebre el Carnestoltes i compartir amb ell la celebració.
- Recull de materials: es pot demanar als pares i les mares que col·laborin amb la decoració festiva portant un globus o cintes per penjar...
- Treballs plàstics: decoratius per a les classes i l'escola (màscares, globus pintats, tires de paper de colors, etc). Jocs amb maquillatge.
- Elaboració o compra d'una menja característica: truita, botifarra d'ou, crispetes, galetetes, bastonets... (Unitat didàctica 1, activitat 6).

CELEBRACIÓ AL PATI DE L'ESCOLA

Escola Bressol Patufet

CELEBRACIÓ AL CARRER

Llar d'Infants Saltiró

Celebració

La festa començarà el dia abans (dijous gras) preparant la «cadira reial» per rebre el Carnestoltes. Es menjarà la truita o la botifarra d'ou. Els nens i les nenes arribaran disfressats a l'escola, i també els/les mestres. Aleshores es prepararan per rebre el personatge que farà de Carnestoltes: pot ser un mestre, o una mestra, disfressats, un professional (un xanquer...) o un familiar. Els infants el rebran al pati o la terrassa de l'escola, o en un espai prou ampli. En arribar els explicarà alguna història senzilla i alegre i podrà cantar i ballar amb tothom. Al llarg de la celebració, la mainada podrà menjar crispetes, bastonets, galetetes... També es pot optar per fer un curt recorregut per la ciutat. Quan arribin els pares i les mares a recollir els nens, se'ls podrà convidar a veure el material gràfic --si és el cas-- i menjar crispetes i galetes (unitat didàctica 3, treball indirecte: família/escola).

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Unitat didàctica 2

Treball directe amb els alumnes. Les festes populars

Activitat 5. Primavera: La Pasqua

ELABORANT LA COCA

Escola Bressol Patufet

Preparació

- Contes i imatges: contes i il·lustracions sobre la festa de rams, la mona...
- Recollida de materials: es pot posar a l'abast dels nens algun petit palmó o palma perquè el puguin tocar i olorar.
- Treballs plàstics: serviran per a la decoració de les classes. Poden ser ous buidats i pintats; pintar il·lustracions de gallines, pollets; treballs amb plomes...

- Elaboració d'una menja característica: les mones. A partir de pans de pessic elaborats per l'escola o bé per familiars dels alumnes (o conjuntament), el dia abans de la celebració, els nens i les nenes decoraran els pastissos amb elements típics de la mona que hauran portat de casa: un ou de xocolata, una ploma, un pollet, fruita confitada... Un cop decorades totes les mones, s'exposaran en un lloc visible de l'escola perquè els pares i les mares les puguin veure en recollir els fills i l'endemà en deixar-los.

ADMIRANT LA DECORACIÓ DE XOCOLATA PER LA MONA

Escola Infantil L'Espiga

Celebració

Els nens i les nenes es menjaran les mones per berenar.

Es convidarà els pares i les mares a menjar un trosset de mona a l'hora de recollir els infants a l'escola i també se'ls oferirà el visionat del material gràfic que reculli el procés de decoració i la festa del berenar que han fet (unitat didàctica 3: treball indirecte: família/escola).

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte de la Marina

Il·lustracions

Activitat 6. Primavera: Sant Jordi**PLANTES PER DECORAR L'ESCOLA***Llar d'Infants Esquirol***Preparació**

- Contes i imatges sobre la llegenda de Sant Jordi, del drac, de la rosa... També de la primavera en general i del món dels llibres i els contes.
- Cançons i danses: sobre la primavera (Cançó núm. 2, *Cançons dels Tocaboires*).
- Recull de materials: cada nen i cada nena, uns dies abans de la celebració, portarà a l'escola una planta per a la decoració de les classes, la terrassa, el jardí...
- Treballs plàstics: un punt de llibre,

una rosa o una altra flor de paper...

- Elaboració d'una menja característica: es poden elaborar galetes amb motllos en forma de drac o de flor. Les faran els nens a classe amb l'ajut de les mestres i es couran a la cuina de l'escola.

PASSEIG DEL DRAC PER LA RAMBLA*Llar d'Infants Saltiró***Celebració**

Pot durar diversos dies (coincidint amb la Setmana de les Festes de Primavera).

Pel que fa a la celebració de la primavera, les plantes que portin els nens i les nenes uns dies abans de Sant Jordi es poden trasplantar en jardineres o a la terra del jardí amb el seu ajut. Pot guiar-los algun familiar que faci de «jardiner» professional (un avi, una àvia...).

S'aniran a comprar contes. Aquesta activitat es pot fer de diferents maneres, sobretot preveient les aglomeracions que es podrien trobar el mateix dia 23. Uns dies abans, la classe pot anar a una parada o una llibreria (activitat 10 d'aquesta unitat) a mirar contes i comprar-ne algun per a l'escola. També poden anar-hi només els mestres i les mestres, i el dia 23 en poden fer una exposició a l'escola (similar a les paradetes...).

El mateix dia 23, es pot oferir als nens un espectacle que faci referència a la llegenda de Sant Jordi: poden venir nens més grans a fer una representació teatral o de titelles; ho poden fer les mateixes mestres; es pot fer un passi de diapositives; els nens poden fer una sortida a una altra escola o teatre on facin aquesta representació (activitats 5 i 8 de la Unitat didàctica 1).

Unitat didàctica 2

Treball directe amb els alumnes. Les festes populars

PARADA DE LLIBRES A LA MATEIXA ESCOLA

Escola Infantil L'Espiga

El berenar seran les galetes elaborades pels infants.

Quan arribin els pares i les mares a recollir-los, seran obsequiats amb la flor i el punt de llibre elaborats pel seu fill o filla i convidats a veure el material gràfic elaborat i menjar galetes (unitat didàctica 3, treball indirecte: família/escola).

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte de la Marina

Il·lustracions

Activitat 7. Estiu: El Corpus

ADMIRANT L'OU COM BALLA

Escola Bressol Patufet

Preparació

- Contes i imatges: alguna imatge de l'ou com balla i de catifes de flors de les que es fan a diferents poblacions (ampliació d'il·lustracions o fotografies).
- Recull de materials: els nens podran portar a l'escola un pom de flors (margarides o clavells).
- Treballs plàstics: algun treball que recordi les catifes de flors, amb flors naturals o bé amb flors de paper o papers de colors rebregats. Es podrà fer un mural comú de tota l'escola, per penjar a la paret o per deixar a terra o damunt d'una taula exposat.

Celebració

L'activitat que proposem és una sortida. Primer caldrà esbrinar si al propi barri hi ha l'ou com balla o una catifa de flors o, si no, en algun altre barri de la ciutat.

LA CARTELLERA DE CLASSE

Escola Bressol Patufet

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Activitat 8. Estiu: Sant Joan

**ABANS DE COMENÇAR LA FESTA.
REALITZACIÓ PLÀSTICA D'UNA COCA
GEGANT**

Llar d'Infants L'Esquirol

**EXPOSICIÓ DE LES COQUES
DECORADES PELS NENS I LES NENES**

Escola Infantil L'Espiga

Preparació

- Contes i imatges sobre la revetlla de Sant Joan. Làmines de coets, parelles ballant, fogueres, etc. Referència a les bruixes al voltant del foc i a les herbes remeieres.
- Cançons i danses: audicions i ball lliure amb ritmes propis de festa major (salsa, rumba, pasdobles, etc). Cançons sobre l'estiu, la calor (Cançó núm. 3, *Cançons dels Tocaboires*).
- Recull de materials: es pot demanar als pares que portin làmines sobre el tema (fotografies, dibuixos...). També herbes aromàtiques (ruda, farigola, romaní, orenga, espígol...)
- Treballs plàstics: pintar làmines amb alguna il·lustració sobre el tema, o fer un mural (una gran foguera, espurnes dels coets, etc., amb esquitxos de pintura, amb les mans i els peus, amb estampació...). La decoració de les classes o bé de l'espai on es farà la celebració es pot completar amb fanalets i globus. Elaboració de barrets de paper.
- Elaboració de la menja característi-

ca: a partir de pans de pessic elaborats per l'escola o bé per familiars dels infants (o conjuntament), el dia abans de la celebració els nens i les nenes els decoraran amb els elements típics de la coca de Sant Joan, és a dir, els pinyons i la fruita confitada (que hauran portat de casa). Un cop decorades les coques, s'exposaran en un lloc visible de l'escola perquè els familiars les puguin veure en recollir els fills o les filles i l'endemà en deixar-los.

Unitat didàctica 2

Treball directe amb els alumnes. Les festes populars

BALLANT AL SO DE LA MÚSICA DE FONTS

Escola Infantil L'Espiga

Celebració

Ve un personatge, una bruixa «bona», que els porta un regal màgic (un espanta-sogres, un globus...). Explica la seva història: les danses de les bruixes al voltant d'una foguera la nit de Sant Joan, la seva conversa amb la Lluna...

També pot venir un mag (que pot ser un professional o un familiar) a fer trucs senzills.

I els nens poden obsequiar el visitant amb un ramet de les herbes

aromàtiques recollides.

Es pot posar música ambiental de balls de saló i el personatge, les mestres i la mainada ballen lliurement.

A l'hora de berenar es mengen les coques.

Es convidarà els pares i les mares a un trosset de coca a l'hora de recollir els seus fills o filles i se'ls oferirà el visionat del material gràfic que reculli la festa (Unitat didàctica 3, activitat 4).

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte de la Marina

Il·lustracions

Unitat didàctica 3

Treball indirecte amb els alumnes. Relació família-escola

En aquesta unitat proposem activitats pensades per afavorir i potenciar la integració de la família a la vida de l'escola, el barri i la ciutat i també la seva implicació i participació.

Per sentir-nos cridats a participar, abans hem d'haver pogut sentir-nos acoïllits, escoltats, integrats, i cal que els motius per fer-ho s'ho valguin.

Si volem aconseguir que els infants esdevinguin ciutadans coneixedors i participatius de la seva ciutat, hem de treballar perquè les respectives famílies també la puguin conèixer i s'hi sentin implicades.

L'escola bressol té a les mans una possibilitat única per incidir-hi, ja que és en aquesta etapa que els pares i les mares se senten més cridats a tenir contactes directes amb els educadors/es, a acollir-se a les propostes que des de l'escola es facin, a relacionar-se amb d'altres pares i mares...

És per això que proposem activitats i/o recursos que, tot i que es pugui pensar que no tenen relació amb l'objecte d'aquest projecte, estem convençuts que hi tenen incidència.

CONTINGUTS

Fets i conceptes

- Primers contactes escola-pares/mares.
- Relació quotidiana mestres/pares/mares/fills.
- Relació puntual pares/mares amb activitats fills/es.
- Coneixement entorn immediat de l'escola.

Procediments

- Lliurament opuscle informatiu sobre l'escola i el seu projecte educatiu als pares/mares.
- Visita a l'escola dels pares i les mares: coneixement d'espais, equip i equipament.
- Visita diària de la família a l'escola i a la classe en deixar i recollir els infants.
- Ús de cartelleres, llibretes amb anotacions diàries o setmanals, notes, cartes...
- Espai destinat a la relació pares/mares/nens/nenes.
- Mostra de fotografies, troballes, joguines, contes, etc, dels nens/es als/les mestres i els companys/es de classe.
- Mostra d'activitats realitzades a l'escola als pares/mares (fotografies, passi de vídeos, exposicions de treballs fets).
- Participació de la família en els fets festius que se celebren a l'escola.
- Col·laboracions dels familiars en les sortides.
- Activitats compartides mestres/pares/mares: revista de l'escola, festa per als adults, balls de saló, grup de teatre...
- Reunions de classe i entrevistes personals.

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Unitat didàctica 3

Treball indirecte amb els alumnes. Relació família-escola

Actituds i valors

- Respecte i interès mutu per la labor educativa dels/les mestres i els pares i les mares.
- Actitud col·laboradora família/escola.
- Actitud de confiança família/escola i escola/família.
- Potenciació de la participació dels pares/mares en la vida escolar dels seus fills/es.

ACTIVITATS

Activitats d'avaluació inicial

- Lliurament opuscle o documentació informativa sobre l'escola, el seu equip, el seu equipament i el seu projecte educatiu.
- Primera visita a l'escola.

Activitats d'aprenentatge

- Comunicació diària mestres/pares/mares i pares/mares amb pares/mares.
- Participació de la família en activitats puntuals: festes, sortides, etc.
- Organització i realització d'activitats comunes mestres/pares/mares.
- Organització i realització d'activitats comunes mestres/pares/nens fora de l'àmbit de l'escola (sortides, festes).
- Realització d'activitats comunes mestres/pares/mares/nens al propi barri.

ACTIVITATS D'AQUESTA UNITAT

- 1 El primer contacte amb l'escola bressol
- 2 La relació quotidiana casa-escola
- 3 El nom i l'edifici de l'escola bressol
- 4 Col·laboracions puntuals família-escola

BIBLIOGRAFIA

SAUSSOIS, N. de. *Actividades en talleres para guarderías y preescolar*. Madrid, Cincel, 1982

ARRIBAS, M.C. [et al.] *¡Clic! Todo es imagen : una experiencia didáctica en la educación infantil*. Madrid, La Muralla, 1993

Guix: elements d'acció educativa. (Serveis pedagògics S.L. Barcelona)

Infància. (AM Rosa Sensat. Barcelona)

Perspectiva escolar. (AM Rosa Sensat. Barcelona)

ZEITLIN, S., L TAETSCH. *Juegos y actividades preescolares*. Barcelona, CEAC, 1992

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

FONS DE CONSULTA I RECURSOS

Àlbum fotografies de l'escola

Arxiu Escola. Documentació

AL'H (AH). Arxiu Municipal

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Activitat 1. El primer contacte amb l'escola bressol**PRIMER CONTACTE ESCOLA-MARE***Escola Infantil L'Espiga***PARE, MARE I FILL UN MATÍ JUGANT A LA CLASSE DE LA NOVA ESCOLA**

El moment de l'entrada a l'escola bressol s'ha de cuidar d'una manera molt especial. Pot ajudar-hi:

- Facilitar el coneixement de l'escola (físicament, equip d'educadors/es, projecte educatiu: trets definitoris del centre en particular...) a través d'entrevistes personals i les primeres reunions de pares i mares.

- Contemplar un projecte específic cara a l'adaptació dels infants a l'escola i tenir en compte que els pares i les mares també han de fer el seu procés d'adaptació al centre, a la nova situació...

- Respectar el temps d'adaptació amb la participació de les mares i els pares i ajudar els uns i els altres a integrar-se a l'escola adequadament. Oferir la possibilitat que puguin passar una o diverses tardes a l'escola jugant a la classe amb el seu fill.

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Unitat didàctica 3

Treball indirecte amb els alumnes. Relació família-escola

Activitat 2. La relació quotidiana casa-escola

PARES I MARES RECOLLINT ELS FILLS I FILLES A L'ESCOLA

Llar d'Infants El Passeig

Cal posar els mitjans que facilitin aquesta interrelació de manera que el contacte entre pares/mares-mestres, pares/mares-pares/mares/nens, etc, sigui possible diàriament.

A la classe

S'ha de propiciar que el pare o la mare puguin deixar el seu fill directament a la classe on va, permetre un breu, però enriquidor, contacte entre família-nen-mestra/e, i també cal fer un seguiment continuat de les activitats que l'infant i tot el grup-classe van realitzant.

Cartellera de classe

Per a aquest efecte és de gran utilitat reservar un espai a la classe, la cartellera, que sigui proper a la sortida o el passadís immediat, on les educadores/s d'una aula puguin, diàriament o força sovint, penjar un comentari que hagi pogut sorgir dels propis nens i nenes i que faci referència a l'activitat més significativa d'aquell dia, a algun esdeveniment per a ells important..., i que pot anar acompanyat de suport gràfic: fotos o realitzacions fetes pels infants.

L'hora de recollida

Si l'espai ho permet, es pot oferir la possibilitat que els pares, les mares i la mainada puguin romandre una estona tot parlant, jugant..., ja que l'hora de la recollida és un moment en què, de manera força espontània, se sol potenciar la relació entre diferents mares, pares, avis, àvies i nens i nenes de l'escola.

CARTELLERES AMB FINALITAT DECORATIVA I TAMBÉ INFORMATIVA

Llar d'Infants El Passeig

EL PATI DE L'ESCOLA, ESPAI DE TERTÚLIA PER ALS ADULTS

Escola Bressol Patufet

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

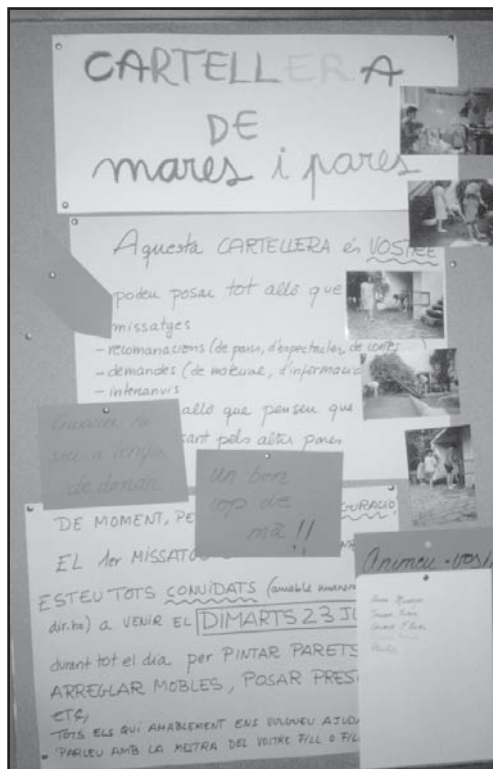
Unitat 7

El Conte de la Marina

Il·lustracions

Unitat didàctica 3

Treball indirecte amb els alumnes. Relació família-escola

LA CARTELLERA GENERAL D'ÚS PER ALS PARES I LES MARES

Escola Bressol Patufet

OBSERVACIONS EDUCADORS:	NOM: _____ de _____ de _____	
	seu	de
	començar	finalitzar
	durada	horari
PRESENCIA:		matí
FALTA:		tarde
OBSERVACIONS PARES:		

LLIBRETA INFORMATIVA

Escola Bressol Patufet

La cartellera general

Pensem que és important la destinació d'un espai de l'entrada o el vestíbul principal de l'escola (lloc per on passa tothom) al traspàs d'informació i la comunicació. Pot ser adient la instal·lació d'una gran cartellera, compartimentada en diferents subespais o sectors, segons el tipus de contingut de la informació. Es tindrà present de tenir-ne una de pròpia de l'escola, i una altra destinada als pares/mares. Suggerim possibles sectors d'informació de les cartelleres: ciutat, barri, interescuela, notes, retalls de diari o revistes, intercanvi de roba o estris (cotxets, parcs, lletets, caminadors, cadiretes) per als infants, comissions de treball, decoració...

La llibreta

Serà d'intercanvi mares/pares i mestres. El seu paper serà d'anotar-hi esdeveniments o requeriments que calgui ressaltar. I ajudarà la família i els/les mestres a conèixer experiències concretes dels nens i les nenes. Els pares i les mares podran fer menció de la informació de la llibreta en les converses amb el nen/a, i els pares podran fer un seguiment de les activitats i els progressos dels seus fills/es. La llibreta podrà ser diària o bé de caps de setmana.

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

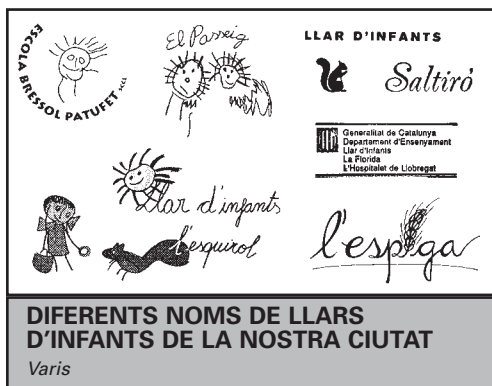
El Conte de la Marina

Il·lustracions

Unitat didàctica 3

Treball indirecte amb els alumnes. Relació família-escola

Activitat 3. El nom i l'edifici de l'escola bressol

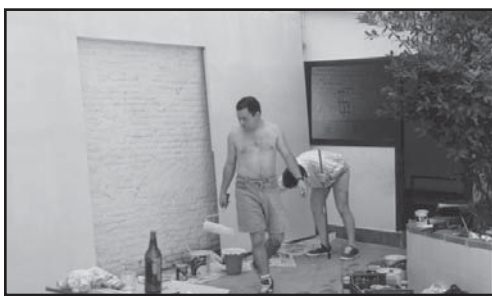
El nom

A partir del nom de l'escola podem fer un treball amb els pares i les mares que desperti l'interès per la història de l'escola i, en definitiva, pel coneixement del nostre entorn. Suggerim fer-los partícips de l'origen del nom de l'escola: d'on ve, per què es va triar aquell en concret, qui hi va participar.

- Es pot relacionar el nom de l'escola amb una cançó o conte que en faci referència, que siguin populars

o bé elaborats per la mateixa escola.

- També es poden fer representacions de titelles amb el personatge que dona el nom a l'escola o el tema a què es refereix.
- Es pot treballar algun element característic que estigui lligat al nom: dibuixos, una mostra de l'objecte en si, làmines, etc.
- Si el nom fa referència a un espai físic, s'hi pot anar.

ELS PARES COL·LABOREN EN EL MANTENIMENT DE L'ESCOLA
Escola Bressol Patufet

L'edifici

Donar a conèixer l'origen i la trajectòria de l'edifici, el seu finançament, les característiques arquitectòniques, la distribució interna estimularà la conscienciació de la importància de saber on estem i la seva història.

Es pot realitzar una exposició fotogràfica dels canvis que hagi sofert l'edifici, tant per dins com per fora.

Es pot demanar col·laboració en el manteniment de l'interior de l'edifici a l'hora de fer-hi millores. Per exemple, pintar les parets, cuidar el jardí o les plantes, la decoració en general; també treballs de fusteria (realització d'un parc per als més petits, joguines), treballs de costura (cortines, coixins, etc.)

L'anàlisi i l'observació de l'edifici ens pot portar a l'anàlisi i l'observació del carrer on es troba, i també del propi barri.

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte de la Marina

Il·lustracions

Activitat 4. Col·laboracions puntuals família-escola

**LES MARES DISFRESSADES
ACOMPANYEN UNA SORTIDA DELS
NENS I LES NENES DISFRESSATS**

Llar d'Infants Saltiró

En aquesta activitat fem unes quantes propostes que es poden realitzar amb els infants, tot demanant la col·laboració de mares, pares, avis, àvies... i que poden estar relacionades amb activitats que l'escola ja té programades (natació, sortides) o bé col·laboracions que sorgeixin a partir de situacions, coneixements, dels propis familiars.

-Sortides: A més d'afavorir el coneixement mutu entre família i escola, la confiança, la comunicació i la implicació permeten donar a conèixer a les famílies, indrets i diferents possibilitats al nostre barri i ciutat.

S'haurà de tenir present que el familiar que faci d'acompanyant a les sortides no coincideixi amb el grup del seu propi fill o nét.

Es pot compartir l'experiència de les sortides amb els pares a través dels materials gràfics recollits.

**UNA ÀVIA EXPLICA CONTES A
UNS NENS I NENES EMBADALITS**

Escola Infantil L'Espiga

-Un conte o una història, preferentment de l'avi o l'àvia o del pare o la mare: incorpora, entre d'altres coses, la possibilitat de treballar el temps històric (passat, present, futur). Es pot explicar en el context d'una festa popular celebrada a l'escola, o com a activitat independent. També es poden explicar coses de la història del barri o la ciutat.

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Unitat didàctica 3

Treball indirecte amb els alumnes. Relació família-escola

UN AVI MOSTRA ALS NENS EL SEU OFICI: ESMOLET

Llar d'Infants Saltiró

-Oficis o habilitats: Ben segur que entre totes les famílies de qualsevol escola bressol trobem mares i/o pares que facin un tipus de treball o ofici atractiu per als infants i que, a més, el desenvolupin en un indret proper a la nostra escola, per tant, a la ciutat. També pot ser que tinguin habilitats que puguin mostrar als infants: puntes de coixí, pintura o escultura, etc.

UN PARE PORTA EL FRUIT DEL SEU HORT ALS NENS I LES NENES DE L'ESCOLA

Escola Infantil L'Espiga

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte de la Marina

Il·lustracions

Unitat didàctica 3

Treball indirecte amb els alumnes. Relació família-escola

CELEBRANT UN ANIVERSARI

Escola Infantil L'Espiga

- Esdeveniments especials: Aprofitar esdeveniments com el naixement d'un germanet o germaneta d'algun alumne, o bé una exposició o fira a la ciutat amb un motiu que ens pugui semblar interessant per apropar família-escola-ciutat. En el cas de l'embaràs d'una mare, ella podria ensenyar a la classe del fill o filla com li va creixent la panxa, i més endavant l'alumne podria portar la mare i el germanet/a de visita. Un altre esdeveniment pot ser l'ani-

versari de l'infant: la mare o el pare porten una coca de casa, o fruits secs, crispetes, galetetes, bastonets... Caldrà evitar les bossetes plenes de dolços, poc apropiades per als nens d'aquesta edat. L'infant bufarà l'espelma (o espelmes) corresponent, i aquell dia se'l pot fer sentir diferent dels altres fent-li una corona, per exemple.

LES TAULES A PUNT PEL SOPAR DELS PARES, MARES I MESTRES

Escola Bressol Patufet

- L'escola bressol a la festa major del barri: Si la festa s'escau dins del curs escolar, participar-hi en la mesura que cada escola cregui oportú afavoreix la relació escola-famílies-barri i que l'escola i les famílies s'integrin al barri.

XERRADA A L'ESCOLA

Escola Bressol Patufet

- Una altra iniciativa de l'escola pot ser organitzar excursions amb família i mestres, i també col·loquis de temes d'interès comú família/escola.

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte de la Marina

Il·lustracions

Unitat didàctica 4

El mercat del barri

Durant el curs poden donar-se diverses situacions que propiciïn una visita al mercat del barri: el coneixement de les fruites de temporada, l'inici del racó de la botiga...

El mercat, amb el seu conjunt d'aspectes (edifici, productes, relacions humanes) ens ofereix un ampli ventall d'experiències, descobriments i possibilitats de conversa.

Proposem que aquesta unitat es treballi a 3 anys. En aquesta edat ens plantejem el coneixement del mercat del barri referint-nos a propostes d'aproximació i familiarització. A mesura que els nens siguin més grans i els seus interessos una mica més definits, podrem plantejar-nos aspectes més concrets.

CONTINGUTS

Fets i conceptes

- Les parades del mercat. Elements bàsics de cada parada. Classificació de diferents tipus de parades.
- Iniciació a les nocions d'intercanvi en la compra-venda.
- Qualitats perceptives en l'entorn del mercat: olors, colors, sorolls.

Procediments

- Introducció del tema a través del personatge de la titella Marina i el conte de la història de la Marina (annex al final de les unitats didàctiques).
- Observació directa de les característiques més rellevants del mercat.
- Descoberta i diferenciació dels diversos tipus de parades del mercat.
- Identificació i reconeixement dels elements d'una parada.
- Observació de les persones que trobem al mercat: venedors/es, compradors/es, vigilant, descarregadors...
- Experimentació i manipulació d'alguns productes que es venen al mercat.
- Els costums i el tracte propis del mercat.
- Imitació, imaginació i simulació del joc de comprar i vendre.

Actituds, valors i normes

- Interès i curiositat pels costums propis del mercat: el llenguatge, la indumentària.
- Esforç per respectar les normes de convivència pròpies del mercat.
- Col·laboració i participació en les activitats proposades.

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Explicar i compartir experiències personals.
- Mostrar interès per aprendre i pensar sobre el tema plantejat.
- Valorar les aportacions dels altres.
- Mostrar interès per conèixer allò que succeeix al mercat.
- Habituar-se a respectar els espais col·lectius.
- Identificar, a partir del contacte directe, les qualitats perceptibles del mercat i d'alguna de les parades.
- Participar, de forma activa, en les activitats proposades.

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Unitat didàctica 4

El mercat del barri

ACTIVITATS

Activitats d'avaluació inicial

- Conversa col·lectiva a classe: vivències personals dels nens/es amb la família sobre el mercat i la seva activitat.
- Observació de la il·lustració de la façana del mercat que aniran a visitar.

Activitats d'aprenentatge

- Sortida al mercat més proper a l'escola.
- Joc simbòlic: el racó de la botiga.
- Joc d'imitació: comprar i vendre.
- Contes i llibres que reflecteixin situacions d'anar a comprar.

Activitats d'avaluació final

- Mostra d'imatges gràfiques (diapositives, fotografies, pel·lícula) recollides a la sortida.
- Conversa col·lectiva sobre el que hem vist, el que hem fet, què ens ha agradat més, etc.
- Representació sobre paper del que el nen/a recorda del mercat.
- Pintar la il·lustració de la fatxada del mercat.
- Exposició dels diferents treballs.

ACTIVITATS D'AQUESTA UNITAT

1 Anem al mercat!

2 Treballem el mercat a la classe

BIBLIOGRAFIA

CARLES, J.P., R.S. JOAN. *Mil ejercicios y juegos con material alternativo*. Barcelona, Paidotribo, 1990

Cuadernos de pedagogía. (Ed. Fontalba. Barcelona)

Escola Barrufet, equip de mestres (Barcelona). «Itineraris urbans». En: *Guix*, núm. 124 (1988) p. 31-34

FRABBONI, F.[et al.]. *El primer abecedario : el ambiente*. Barcelona, Fontanella, 1980

Guix: elements d'acció educativa. (Serveis pedagògics S.L. Barcelona)

Infància. (AM Rosa Sensat. Barcelona)

Perspectiva escolar (AM Rosa Sensat. Barcelona)

VICENTE, Emilia. «Una mañana en la feria». En: *Infancia, [versió castellana]* n° 39 (sept.-oct. 1996) p. 4-5

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

FONS DE CONSULTA I RECURSOS

«La Marina de l'Hospitalet». En: *L'Hospitalet és Escola* CEL'H ; El Casalet, 1998

La titella *Marina*, de Carmen Piquet

Mercats de l'Hospitalet

- Mercat de Bellvitge. Rambla Marina, 220. Tel. 335.79.03
- Merca-2 Bellvitge. Rambla Marina, 151. Tel. 335.11.48
- Merca-2 Can Serra. Carrer Pere Pelegrí. Tel. 437.36.25
- Mercat del Centre. Carrer Rossend Arús. Tel. 337.01.70
- Mercat de Collblanc. Carrer Occident. Tel. 449.56.32
- Mercat de la Florida. Carrer Castellvell. Tel. 449.84.08
- Mercat de Santa Eulàlia. Carrer J. Anselm Clavé. Tel. 331.46.94
- Mercat del Torrent Gornal. Av. Torrent Gornal. Tel. 449.23.59
- Mercagornal. Avgda. Carmen Amaya, 37. Tel. 336.79.95

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Activitat 1. Anem al mercat!

L'ENTRADA A UN DELS MERCATS DE LA CIUTAT

CEIP Patufet-Sant Jordi

INTERIOR DEL MERCAT DEL BARRI DE SANT JOSEP

CEIP Patufet-Sant Jordi

Molts infants ja tenen una vivència personal del mercat d'acompanyar la mare o el pare a comprar, que aprofitarem com a punt de partida abans de la sortida. Serà una conversa col·lectiva en la qual, aprofitant com a recurs la titella Marina i el conte de la història de la Marina, la mainada traspasarà les seves vivències personals d'anar a comprar:

- Amb qui van a comprar?
- A quin lloc (mercat, supermercat, botiga)?
- Què compren?
- Què els agrada més comprar? Per què?
- Què fa la mare o el pare quan va a comprar?
- Què fa el venedor o la venedora?
- Aprofitarem una ocasió que sorgeixi a la classe per proposar d'anar al mercat del barri.
- Durant la visita al mercat ens aturarem a les parades més significatives. La titella Marina ens acompanyarà i ens farà de guia.
- Aportarem nous materials o elements per iniciar o muntar el racó de la botiga (joc simbòlic).

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte de la Marina

Il·lustracions

Unitat didàctica 4

El mercat del barri

Activitat 2. Treballem el mercat a classe

**JUGANT A COMPRAR I VENDRE
AL RACÓ DE LA BOTIGA**

Escola Infantil L'Espiga

- A partir de les activitats realitzades sobre el mercat, proposarem als nens i les nenes el joc d'imitació de comprar i vendre. Aquest joc el compartirà un petit grup que assumirà diferents rols i accions. El mestre/a ajudarà a concretar i utilitzar el vocabulari correcte.

- Amb el record de la visita del mercat i amb els dibuixos que acompanyen aquest material, realitzarem alguna activitat per identificar el mercat on hem anat.

- També prepararem una sessió de diapositives o fotos (realitzades durant la visita al mercat) on es reflecteixin situacions pròpies d'anar a comprar i vendre. La mainada anirà fent possibles diàlegs, manifestant intencions, amb els comentaris que els suggereixin les imatges.

- Reforçarem aquesta motivació posant a la biblioteca de la classe diferents llibres i contes que reflecteixin situacions d'anar a comprar.

**A LA BIBLIOTECA ESCOLLIM CONTES
QUE PARLIN DE MERCATS, BOTIGUES**

CEIP Patufet-Sant Jordi

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Unitat didàctica 5

Els mitjans de transport. El tren i el metro

El tren i el metro són uns mitjans de transport presents a l'Hospitalet. El seu recorregut abasta una gran part de la ciutat. A més, en el cas del tren, part d'aquest recorregut està situat fora del túnel, o sigui que els combois passen per l'exterior, prop de parcs, carrers... En definitiva, és una realitat molt propera a la vida quotidiana de molts infants que viuen a l'Hospitalet.

Aquesta unitat pretén apropar els nens/es a aquesta realitat partint en primer lloc del que saben sobre el tren o el metro. En aquestes edats els mitjans de transport els criden força l'atenció, tant jugant-hi, mirant com funcionen o simplement desitjant poder-hi pujar més sovint.

L'estructura d'aquesta unitat dóna possibilitats per al tractament d'altres mitjans de transport com el carrilet, l'autobús, etc, que també tenim aquí a l'Hospitalet.

CONTINGUTS

Fets i conceptes

- Funció d'aquests mitjans de transport.
- Tipus de feines que generen.
- L'estació del tren. Edifici, vies, andanes.
- La parada del metro. Vestíbul, vies.
- El tren i el metro: la forma, la llargada, el color, les parts.
- El tren i la seva història.

Procediments

- Observació directa d'una estació de tren. L'edifici de l'estació: elements, persones.
- Observació directa d'una parada de metro. El vestíbul: elements, persones.
- Observació dels treballadors/es: quina és la seva feina, com van vestits/des.
- Observació directa dels trens. Comparar diversos tipus de tren (de càrrega, Talgo...).
- Observació directa dels metros. Comparar diferents models de metro.
- Observació indirecta amb fotos. Treball comparatiu.

Actituds i valors

- Respecte pels espais col·lectius.
- Responsabilitat en la sortida als espais col·lectius.
- Valoració dels diferents tipus de feines.
- Interès per conèixer allò que s'esdevé en l'entorn immediat.
- Interès per comunicar i compartir les pròpies descobertes.

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Aprendre a anar pel carrer.
- Apropar-se i descobrir els mitjans de transport que tenim a l'Hospitalet.
- Integrar els elements i les persones que intervenen en el funcionament del tren o el metro.

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Unitat didàctica 5

Els mitjans de transport. El tren i el metro

- Descobrir les dimensions del tren o el metro per comparació amb el propi cos.
- Aprendre a compartir l'espai col·lectiu amb altres persones respectant-les, i saber fer ús d'aquest mitjà de transport.
- Descobrir els diferents tipus de trens.
- Descobrir els diferents models de metro.

ACTIVITATS

Activitats d'avaluació inicial

- Conversa a classe en la qual cada nen expressi la pròpia experiència sobre el tren i el metro.

Activitats d'aprenentatge

- Sortida a una de les estacions de tren que hi ha a l'Hospitalet. Fer un curt recorregut en tren.
- Sortida a una de les parades de metro de la ciutat. Fer un curt recorregut en metro.

Activitats d'avaluació final

- Els nens expressaran verbalment les seves observacions amb la guia de les qüestions que la mestra els proposi (segons els objectius a assolir en aquesta unitat).
- Observar les il·lustracions del tren i/o del metro. Completar-les amb detalls que hagin observat, acolorir-les.
- Fer una exposició de les il·lustracions.

ACTIVITATS D'AQUESTA UNITAT

- 1 El tren
- 2 El metro

BIBLIOGRAFIA

CID, Oscar. «Equipamientos escolares». En: *Perspectiva escolar*, n° 204 (1992) p. 18-22

Tren pedagògic al servei de l'escola actual (Chartren). Barcelona, RENFE, 1992

FONS DE CONSULTA I RECURSOS

«La Marina de l'Hospitalet». En: *Conèixer L'Hospitalet* CEL'H ; El Casalet, 1998

La titella *Marina*, de Carmen Piquet

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Unitat didàctica 5

Els mitjans de transport. El tren i el metro

Estacions de metro

Línia 1

Santa Eulàlia
Torrassa
Florida
Can Serra
Rambla Just Oliveras
Avinguda Carrilet
Bellvitge
Feixa Llarga

Línia 5

Collblanc
Pubilla Cases
Can Vidalet
Can Boixeres

Estacions de Renfe

L'Hospitalet (Centre i Can Serra)
Bellvitge i Gornal

Estacions de FGC

L'Hospitalet (Centre)
Gornal
Sant Josep

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Activitat 1. El tren

BAIXANT LA RAMBLA DESPRÉS DE FER UNA VISITA A L'ESTACIÓ DE TREN

Llar d'Infants Saltiró

NENS ASSEGUTS A L'INTERIOR DEL TREN

Escola Bressol Patufet

A classe

- Primer fer una activitat per esbrinar i acollir què saben els nens/es sobre el tren i el tema en general: la seva història, l'evolució de les màquines, els trens... Es pot iniciar la proposta partint del conte de la història de la Marina, la Marina preguntarà als nens i les nenes la seva experiència :

- Heu anat algun cop en tren?
- Heu vist passar trens? Per on?
- Tots els trens són iguals?

Aquest tipus de preguntes que es poden anar formulant a mesura que el grup vagi entrant en el tema ens permetran tenir informació sobre el que els infants en coneixen, centrant-ho, sobretot, en el tren i una de les dues estacions de l'Hospitalet.

Sortida

- Fer una sortida a l'estació de l'Hospitalet i poder fer un viatge en tren. La titella Marina els acompanyarà i farà de guia.

- Observació dels diferents tipus de persones que hi treballen: el/la maquinista, el/la revisor/a, el/la cap d'estació, el/la venedor/a de bitllets.

A classe

- Potenciar els nens perquè aportin fotos de trens, estacions, bitllets per poder anar confeccionant un petit dossier.

- Recollir informació a través de preguntes com:
- Quan agafem el tren, on anem?
- On anem quan agafem el metro?

També es pot fer una gràfica amb les diferents variables que ens diguin els nens.

- L'aportació de trens de joguina que els nens tinguin a casa ens permetrà comparar, fer diversos circuits amb les vies, etc. I es podria muntar un racó amb vies, peces de lego per fer els edificis, ninots diversos (tipus clics), per jugar-hi.

- En la il·lustració del tren, dibuixar o enganxar les persones o els elements que hem vist durant la sortida. Acolorir-la seguint també les observacions.

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte de la Marina

Il·lustracions

Unitat didàctica 5

Els mitjans de transport. El tren i el metro

Activitat 2. El metro

PUJANT LES ESCALES MECÀNIQUES

CEIP Patufet-Sant Jordi

ESPERANT QUE ARRIBI EL METRO

CEIP Patufet-Sant Jordi

- Utilitzant el conte de la història de la Marina, primer tenir un contacte amb el grup de nens/es per saber què saben sobre el metro: on ens porta, per on passen els metros. Es pot iniciar la proposta partint de l'experiència de cada nen/a, la titella Marina pregunta:

- Heu anat algun cop en metro?
- Heu vist passar metros? Per on?
- Heu vist alguna parada de metro? On?

Aquest tipus de preguntes que es poden anar formulant a mesura que el grup vagi entrant en el tema ens permetran tenir informació sobre el que els infants en coneixen, centrant-ho, sobretot, en el metro i l'estació de metro que el grup classe tingui més propera.

- Fer una sortida a l'estació de metro més propera i fer-hi un viatge amb tota la classe. La titella Marina els acompanyarà i farà de guia.

- Observació dels diferents tipus de persones que hi treballen: conductor, venedor/a de bitllets.

- Fer una recollida d'informació. Conversa en què cada nen pot explicar si fa servir el metro o no. En quines ocasions l'utilitza... Se'n pot fer una gràfica a partir de les variables que ens comenti la quitxalla.

- En la il·lustració de la parada de metro, dibuixar les persones i els elements que s'hi han vist.

- A partir d'aquí, el treball a seguir serà en funció de tot el que s'hagi observat, recollit i viscut.

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte de la Marina

Il·lustracions

Unitat didàctica 6

La Rambla

Aquesta unitat té com a objectiu que els nens i les nenes coneguin una mica més la ciutat on viuen i vagin adquirint-ne imatges d'identitat.

La rambla Just Oliveras i la rambla Marina, la Rambla, uneix els barris del Centre i Bellvitge i es troben a la plaça Lluís Companys.

La Rambla és possiblement un dels punts més característics de la nostra ciutat: com a lloc de passeig i trobada de les persones, com a espai de joc a l'aire lliure. Possiblement, doncs, els nens i les nenes en poden tenir referències. El que es pretén és aproximar la cultura escolar a la realitat vivencial dels nens i les nenes intentant-ne estructurar algun element nou.

Per tant, pensem en la Rambla com a lloc de passeig i de pas per anar a: l'estació, el metro, l'escola, cal metge, a casa, el teatre del Centre Catòlic, el Centre Cultural Barradas, al parc de Can Buxeres, el centre comercial, el mercat... També pot ser un espai dedicat als nens i les nenes.

Aquesta unitat de programació està plantejada per desenvolupar-la amb els nens i les nenes de cinc anys.

CONTINGUTS

Fets i conceptes

- Construcció de la pròpia identitat
- Característiques físiques de la Rambla com a territori: trànsit, arbres, passeig...
- Els espais i els elements més significatius que hi trobem.
- Serveis que es realitzen en aquests llocs.
- Diferents edificis que s'hi ubiquen: cases de pisos, cases d'una planta.
- Activitats culturals que s'hi realitzen, especialment les que van adreçades als nens i les nenes.
- Transformacions que s'hi donen amb el pas del temps i l'acció dels homes.

Procediments

- Conte *La Marina de l'Hospitalet*.
- Observació directa de les característiques morfològiques i funcionals d'elements del territori.
- Localització dels espais i els elements més significatius.
- Identificació dels canvis observables durant un període de temps.
- Evocació i predicció de fets en absència d'estímul.
- Diferències entre una rambla i un carrer.
- Observació indirecta de fets, situacions i elements del marc natural i social proper.
- Participació en els fets culturals que s'hi realitzen.

Actituds i valors

- Estimació, respecte i interès pels elements del marc natural i social proper.
- Acceptació de les normes d'educació cívica.
- Creació d'hàbits de col·laboració i autonomia.

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Unitat didàctica 6

La Rambla

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Començar a conèixer la pròpia ciutat.
- Identificar un dels espais més característics de la ciutat i saber què s'hi pot trobar.
- Apropar-se als esdeveniments culturals.

ACTIVITATS

Activitats d'avaluació inicial

- Parlar de les activitats que els infants hagin pogut realitzar a la Rambla amb la família.
- Recordar a classe alguna activitat puntual que hagin realitzat amb l'escola a la Rambla o en algun dels seus edificis (cultural, festiva...).
- Comparar indirectament la Rambla d'avui amb la d'abans.

Activitats d'aprenentatge

- Observar i analitzar la il·lustració de la Rambla.
- Buscar un punt concret d'interès en la il·lustració (una font, un quiosc, etc).
- Sortida a la Rambla. Buscar i trobar el lloc treballat a classe. El lloc pot ser un teatre o centre cultural aprofitant alguna activitat que ofereixi.
- Observació directa de la Rambla: edificis, trànsit, arbres, etc.
- Recollida de material: fulles d'arbres, aigua de la font, fulletons informatius d'algun centre cultural...
- Observació i recollida gràfica de rètols bé a través del dibuix, bé a través de fotografies.
- Contemplar la possibilitat de fer almenys dues sortides.

Activitats d'avaluació final

- Exposició de la recollida dels materials: físics i gràfics.
- Traçar individualment el recorregut fet en la il·lustració de la Rambla.
- Pintar la il·lustració.

ACTIVITATS D'AQUESTA UNITAT

- 1 Parlem de la Rambla
- 2 Sortida a la Rambla
- 3 Treballem la Rambla a l'escola
- 4 La Rambla també ens ofereix...

BIBLIOGRAFIA

MARCÉ, Francesc. *Evocació de la Rambla: intent d'aproximació*. L'Hospitalet, Gent de pau, 1990

Història de l'Hospitalet. Una síntesi... Barcelona, Publ. Abadia de Montserrat ; CEL'H ; Ajuntament de L'H, 1997

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

FONS DE CONSULTA I RECURSOS

BABEL'H : Base de dades Bibliogràfica d'Estudis locals de l'Hospitalet. Servei d'atenció i consulta, CEL'H

«La Marina de l'Hospitalet». En: *Conèixer L'Hospitalet* CEL'H ; El Casalet, 1998

«L'Hospitalet pas a pas». Materials didàctics de suport. *Conèixer L'Hospitalet* CEL'H ; El Casalet, 1998

La titella *Marina*, de Carmen Piquet

Cançons dels Tocaboires. Disc compacte. Cançó núm. 3. CEL'H ; Casalet, 1998

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Activitat 1. Parlem de la Rambla**LA FIRA D'HIVERN DE LES ESCOLES**

CEIP Patufet-Sant Jordi

- La titella Marina, per mitjà del conte *La Marina de l'Hospitalet*, ens presenta el tema (vegeu paràgraf que parla sobre la Rambla ahir i avui). Aquesta introducció podem fer-la coincidir amb alguna de les activitats que es fan habitualment a la Rambla; pensem en la Fira d'Hivern, la Primavera, l'assistència a alguna representació o exposició cultural, etc.

- Buscar un lloc a la classe per penjar-hi una ampliació de la il·lustració de la Rambla que ens donarà la titella Marina; convindria que fos un lloc on la mainada tingués accés per mirar-lo.

- Aquesta situació pot donar peu a parlar d'allò que saben ells de la Rambla, que ho preguntin a casa, i després se'n pot fer una posada en comú a la classe.

- La informació que pot arribar de casa, tant dels pares com dels avis, etc, pot ser recollida en escrits que es poden comparar amb el que ens explica la Marina, per exemple, un mural, una petita revista...

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

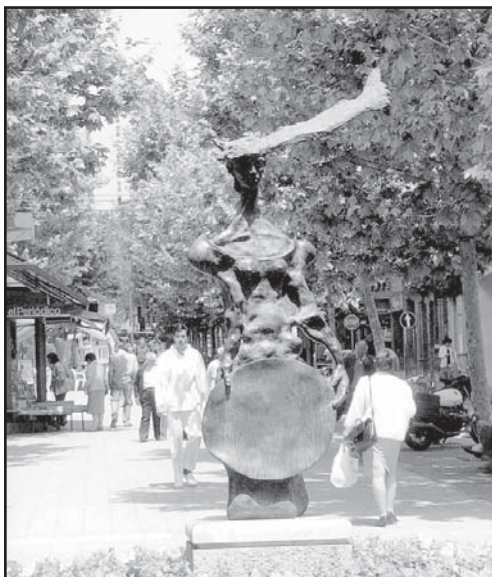
Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Activitat 2. Sortida a la Rambla

LA RAMBLA JUST OLIVERAS

Font: L'Hospitalet. Avui, Ahir, Demà. Ajuntament l'H. 1997

- La/el mestra/e situarà en les il·lustracions de la Rambla (annexes al final de les unitats didàctiques) el lloc on aniran. Els infants hi podran identificar edificis o elements coneguts.

- Passeig amb els nens i les nenes fixant-se en: els edificis més significatius, tant pel seu valor històric com perquè són llocs que segurament ja coneixien: l'entitat Centre Catòlic, el Rambla cinemes, el Merca-2, el centre comercial Marina Center, etc.

- Observació d'altres elements que els puguin cridar l'atenció: les terrasses de les cafeteries, les fonts, la sortida del metro, els rètols de les botigues i els carrers, els contenidors, els bancs, els fanals, el quiosc. El tipus d'enrajolat del terra, el trànsit a les dues bandes. La vegetació: diferents tipus d'arbres.

- En el cas que la cosa que interessés la mainada fossin els rètols, es podria pensar que portessin paper i llapis per poder-los copiar o bé que la mestra portés màquina de fotografiar per retratar-los. Després s'exposaran i es podran utilitzar com a material per a l'aprenentatge de la lectoescriptura.

- Es poden plantejar dues sortides: una a la Rambla Just Oliveras i l'altra a la Rambla Marina. Cal tenir present que el seu punt de trobada és la plaça Lluís Companys, en la qual hi ha un bon espai per al joc dels nens i les nenes. En l'observació de la segona sortida es veuran les diferències entre l'una i l'altra interpretant-les com a trets característics dels barris del Centre i Bellvitge.

LA RAMBLA MARINA

Font: L'Hospitalet. Avui, Ahir, Demà. Ajuntament l'H. 1997

Activitat 3. Treballem la Rambla a l'escola

- En el cas que s'hagin copiat diferents rètols i se n'hagin fet fotografies, es pot fer un treball de reconeixement de la imatge i el grafisme. Per exemple, relacionar les paraules escrites amb el nom dels companys de classe, les que comencen igual, les llargues i les curtes, com el nom de...

- Dibuix incomplet: partint de les il·lustracions incompletes de la Rambla (annexes al final de les unitats didàctiques), parlar de què

poden trobar-hi a faltar. Recordar la forma i els colors del que han vist i completar-les.

- També en les il·lustracions completes, la mainada pot intentar dibuixar el recorregut que ha fet per la Rambla.

- Exposició, si és el cas, dels diferents materials recollits.

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Activitat 4. La Rambla també ens ofereix...

- L'observació dels arbres, diferents arbres, de fulla perenne o caduca, com estan en aquell moment segons l'estació de l'any que sigui.

- Dibuix dels arbres. Recull de les fulles o fruits que es troben per terra, classificació.

- Veure l'ull de bou, amb la fotografia de Lluís Companys a dins, a la plaça que porta el seu nom.

- Ofertes culturals: activitats que es poden fer a la Rambla:

- Fira d'Hivern amb motiu del Nadal.

- Representacions i espectacles al teatre Centre Catòlic.

- Exposicions i audicions al Centre Cultural Barradas.

- Fira del Llibre, Fira de Primavera, per Sant Jordi.

I, qualsevol dia de l'any, passejar amb tranquil·litat per aquest espai de la ciutat, inclosa la plaça Lluís Companys.

Unitat didàctica 7

Els gegants i les gegantes de l'Hospitalet

Els gegants, les gegantes, els gegantons... i els nans formen part de la cultura popular més coneguda de grans i petits. Per als nens i les nenes suposen un atractiu especial per la seva grandària, els seus balls i la música que els acompanya.

Des dels seus orígens han estat relacionats amb la festa. En un primer moment eren els que obrien les processons religioses de Corpus. Però, quan la presència religiosa dels gegants/es ja no tenia sentit perquè aquesta festa havia anat perdent pes, la seva funció va evolucionar cap a la tradició festiva de caràcter laic, sobretot a les festes majors.

En aquesta proposta intentem que els nens/es s'aproximin a aquests entraenyables personatges a través del vessant més festiu i puguin conèixer l'entorn immediat dels gegants/es a partir de les pròpies vivències.

CONTINGUTS

Fets i conceptes

- Trets culturals propis de l'Hospitalet, el seu ús i funció.
- Les principals tradicions, festes i costums de l'Hospitalet i el folklore que s'hi relaciona.
- Manifestacions culturals i tradicionals de l'entorn dels gegants i gegantes (barri, ciutat, escola...).

Procediments

- Observació directa dels gegants/es en el local on estan guardats.
- Observació indirecta i selecció de fotografies, fullets, i d'altra documentació gràfica sobre els gegants i les gegantes de l'Hospitalet.
- Habilitat manual per fer un mural o una petita exposició.
- Treball d'identificació a partir de les il·lustracions dels gegants i les gegantes (annexes al final de les unitats didàctiques).
- Reconeixement dels gegants i les gegantes de la il·lustració, tot pintant-los el més semblant possible.

Actituds i valors

- Estima pels gegants, les gegantes, els nans... com a elements de la nostra cultura popular.
- Respecte i apreciació pel treball artesanal dels fabricants/es, els portadors/es i els músics dels gegants i les gegantes.

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Participar en el folklore i les tradicions pròpies de l'entorn habitual.
- Reproduir cançons, poesies, dites, llegendes... relacionades amb les pròpies tradicions.
- Relacionar els gegants/es amb les festes i els costums locals.
- Reconèixer la feina de les diferents persones que fan possible que la festa es dugui a terme (músics, colles de geganters/es, etc.).
- Tenir interès per conèixer els gegants/es de l'Hospitalet.

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Unitat didàctica 7

Els gegants i les gegantes de l'Hospitalet

ACTIVITATS

Activitats d'avaluació inicial

Amb el grup amb qui treballarem aquesta proposta, esbrinarem totes les coses que sap dels gegants en general i, en concret, dels del propi barri. A partir de les converses i els materials que es puguin recollir, elaborarem un seguit de definicions sobre els gegants i també una llista de dubtes que hagin pogut anar sorgint:

- Mida dels gegants/es
- Indumentària
- On viuen
- Com es diuen
- Quan surten al carrer
- Qui els acompanya

Tot el que s'anirà treballant en converses, petits grups, etc. cal encaminar-ho a identificar els gegants/es amb la festa i relacionar-los amb d'altres elements de la cultura popular de la festa de la ciutat o el barri.

Activitats d'aprenentatge

- Acollida a l'escola d'algun/a entès/a en el tema dels gegants que expliqui coses de la seva història, el paper social, la confecció, etc.
- Visita a veure gegants: a una altra escola, a un local municipal...
- Identificació dels gegants del propi barri a través de les làmines. Anàlisi i acoloriment.
- Exposició amb materials recollits des de casa sobre el tema.

Activitats d'avaluació final

Basarem l'avaluació en l'observació sistemàtica dels infants del grup, recollirem les seves intervencions en les converses, ens fixarem de quina manera hi participen.

ACTIVITATS D'AQUESTA UNITAT

1 Ballem, ballem..., amb el gegant i la geganta

BIBLIOGRAFIA

FRABBONI, F., A. GALLETTI, C. SAVORELLI. *El primer abecedario: el ambiente*. Barcelona, Fontanella, 1980

La educación infantil: descubrimiento de si mismo y del entorno. 3 vol. Barcelona, Paidotribo, 1992

Guix: elements d'acció educativa. (Serveis pedagògics S.L. Barcelona)

Infància. (AM Rosa Sensat. Barcelona)

Perspectiva escolar (AM Rosa Sensat. Barcelona)

VICENTE, Emilia. «Una mañana en la feria». En: *Infancia*, [versió castellana] n° 39 (sept.-oct. 1996) p. 4-5

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Unitat didàctica 7

Els gegants i les gegantes de l'Hospitalet

ABARCA, LI. «Vida i mort dels nostres gegantons». En: *Progrés*, núm.51 (oct. 1987) p. 7-8

Gegants!: recull de capgrossos i gegants... J. SOLER I AMIGÓ (Ed.).
L'Hospitalet. Geganters barri Sant Josep, 1997

FONS DE CONSULTA I RECURSOS

Colles de geganters de l'Hospitalet

- Geganters del barri de Sant Josep, carrer Almadén, 7, àtic 1a O8901
l'Hospitalet. Telèfon 338.11.22.

«La Marina de l'Hospitalet». En: *L'Hospitalet és escola* CEL'H ; El Casalet, 1998

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Activitat 1.

Ballem, ballem..., amb el gegant i la geganta

AMB EL GEGANTÓ PITUSANT

CEIP Patufet-Sant Jordi

- Convidar una persona propera als gegants (d'una colla gegantera, un músic acompanyant, etc.) perquè vingui a l'escola i ens n'expliqui coses.

- Visitar, si és possible, el local on es guarden els gegants. Prèviament, a partir de les converses a la classe, s'haurà elaborat un seguit de preguntes d'interès per fer a les persones encarregades de guardar-los.

Fer una recollida de les dades observades durant la visita per treballar-les posteriorment a la classe.

- Utilitzar la il·lustració dels gegants, les gegantes i el gegantó de l'Hospitalet (annex al final de les unitats didàctiques) perquè la mainada puguin identificar-los, pintar-los, etc...

- Fer un recull d'anècdotes, fotografies i tot tipus de material sobre els gegants/es de l'Hospitalet i el món que els envolta per poder fer-ne un mural recopilatori o bé una petita exposició.

GEGANT GASPARRET AMB L'EULÀLIA DE PUBILLA CASES

Escola Infantil L'Espiga

EXPOSICIÓ DE TITELLES I CAPGROSSOS AL CENTRE CULTURAL BARRADAS

CEIP Patufet-Sant Jordi

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte de la Marina

Il·lustracions

La Marina de l'Hospitalet

La Marina, que és un titella noia, viu al barri on viuen els nens i les nenes de l'escola. Els seus pares treballen, i està moltes estones amb els seus avis, que li expliquen moltes coses. La Marina viu en un pis amb els seus pares i un germanet més petit, que es diu Roc. Quan vol anar amb metro, l'agafa a la parada que hi ha prop del mercat del seu barri. El seu avi, que es diu Samontà, ve de pagès; ara viu en una casa i li agrada molt cuidar el jardí. L'àvia, quan era petita, no vivia a l'Hospitalet, sinó en un altre poble, i els seus pares treballaven en una fàbrica de roba que estava prop del riu; l'àvia es diu Eulàlia.

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

**El Conte
de la Marina**

Il·lustracions

Llar d'Infants

Parvulari

La Marina, una noia molt eixerida

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

**El Conte
de la Marina**

Il·lustracions

La Marina, una noia molt eixerida

Un dia, mentre l'avi està cuidant el jardí, explica a la Marina coses que feia ell quan era petit, com vivia en la seva casa del poble, i què es conreava a les terres que la seva família tenia lluny del nucli del poble:

—L'Hospitalet era un poble petit, i molts carrers dels que hi ha ara no hi eren; també hi havia menys cases. Hi havia pagesos que vivien en cases de poble i tenien les terres allunyades, dins del terme, d'altres vivien en masies als afores.

—Dilluns, amb els nens i les nenes de l'escola, anirem al cinema de la Rambla, diu la Marina.

—Abans, a la Rambla, no hi havia gairebé cases —diu l'avi.

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Llar d'Infants

Parvulari

La Marina va a la Rambla

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

La Marina va a la Rambla

Una vegada, la Marina va anar amb el seu avi al Centre Catòlic a veure els Pastorets. Va ser quan faltava poc per als Reis. Llavors es va fixar que on hi ha el Centre Catòlic hi ha una casa i que més amunt en queden unes quantes. El carrer del Centre Catòlic és la rambla que hi ha prop de l'Ajuntament.

L'avi de la Marina, en Samontà, li explica que quan era petit vivia amb els seus pares a la Rambla. Vivia en una casa que no és com les d'ara, era una casa com les d'abans. I quan es va casar va anar a viure a Bellvitge.

—Saps una cosa? Abans, a Bellvitge, no hi havia cap casa, i quan jo em vaig casar amb l'àvia en vam estrenar una. Ara fixa't! podem anar des del barri de Bellvitge al barri del Centre caminant per la mateixa rambla.

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte de la Marina

Il·lustracions

Llar d'Infants

Parvulari

La Marina agafa el metro i el tren

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

La Marina agafa el metro i el tren

La Marina agafa el metro per anar, amb els seus pares i el seu germà a veure una exposició molt maca d'un pintor al Centre Cultural Tecla Sala. Quan arriben al metro, han de posar el bitllet en una màquina, el bitllet entra i surt. Ella el portava a la mà.

La Marina també ha pujat a les escales automàtiques. Per un altaveu se sent música, i una veu va dient el nom de les parades per on el metro va passant. A l'Hospitalet tenim moltes estacions de metro: Santa Eulàlia, la Florida, Pubilla Cases, la Rambla Just Oliveras i d'altres. La Marina, per anar a Barcelona a comprar amb la mare, agafa el metro.

A l'Hospitalet també hi ha tren. Per anar a la platja de Sitges, la família de la Marina agafa el tren i, a l'hivern, també l'agafa per anar a la neu. Baixa a la Molina.

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

**El Conte
de la Marina**

Il·lustracions

Llar d'Infants

Parvulari

La Marina a les festes
amb els gegants i les gegantes

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

**El Conte
de la Marina**

Il·lustracions

La Marina a les festes amb els gegants i les gegantes

A les festes de la Primavera, per Sant Jordi, a la Rambla, fan una fira. I, a can Buxeres, hi ha una trobada de gegants, gegantes i bèsties fantàstiques; hi havia molts, molts gegants i gegantes, que venien dels pobles propers.

Els gegants i les gegantes més antics de l'Hospitalet són els que viuen a l'Hospitalet Centre, a l'Ajuntament.

La Marina ja coneixia els gegants i les gegantes de Barcelona, els havia vist el mes de setembre a la Festa Major. A Barcelona tenen molts gegants, bèsties i nans.

L'àvia li explica que els altres barris també tenen gegants, gegantes, gegantons i nans. Els gegants viuen al barri.

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

**El Conte
de la Marina**

Il·lustracions

Llar d'Infants

Parvulari

La Marina va al mercat

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

**El Conte
de la Marina**

Il·lustracions

La Marina va al mercat

A l'àvia de la Marina li agrada molt la fotografia i ha fet fotografies del cirerer florit que tenen a casa.

Quan les cireres siguin madures, les agafaran i en portaran unes quantes a l'escola.

La Marina diu a la mestra:

—I si nosaltres en mengéssim?

I amb tota la classe van a comprar cireres al mercat.

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

**El Conte
de la Marina**

Il·lustracions

La Marina, una noia molt eixerida

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

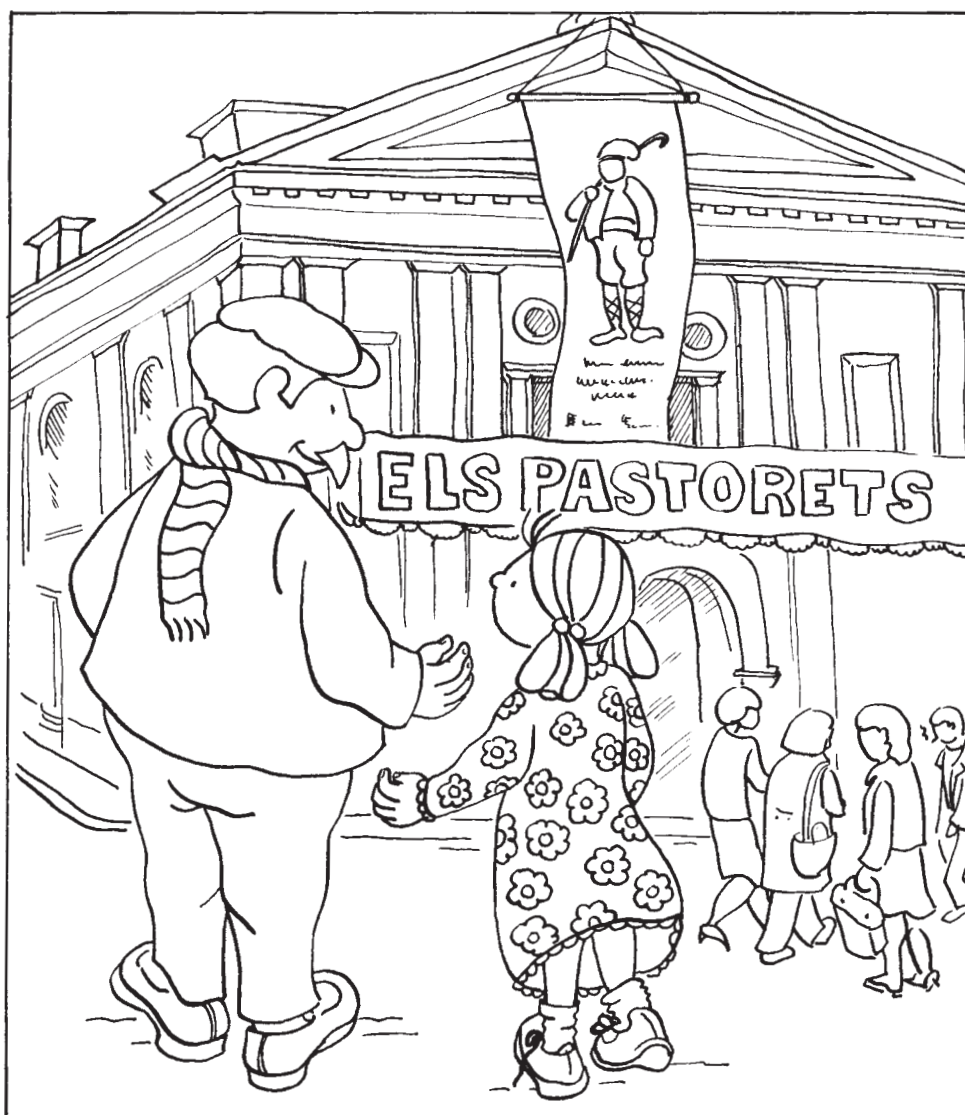
Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

La Marina va a la Rambla

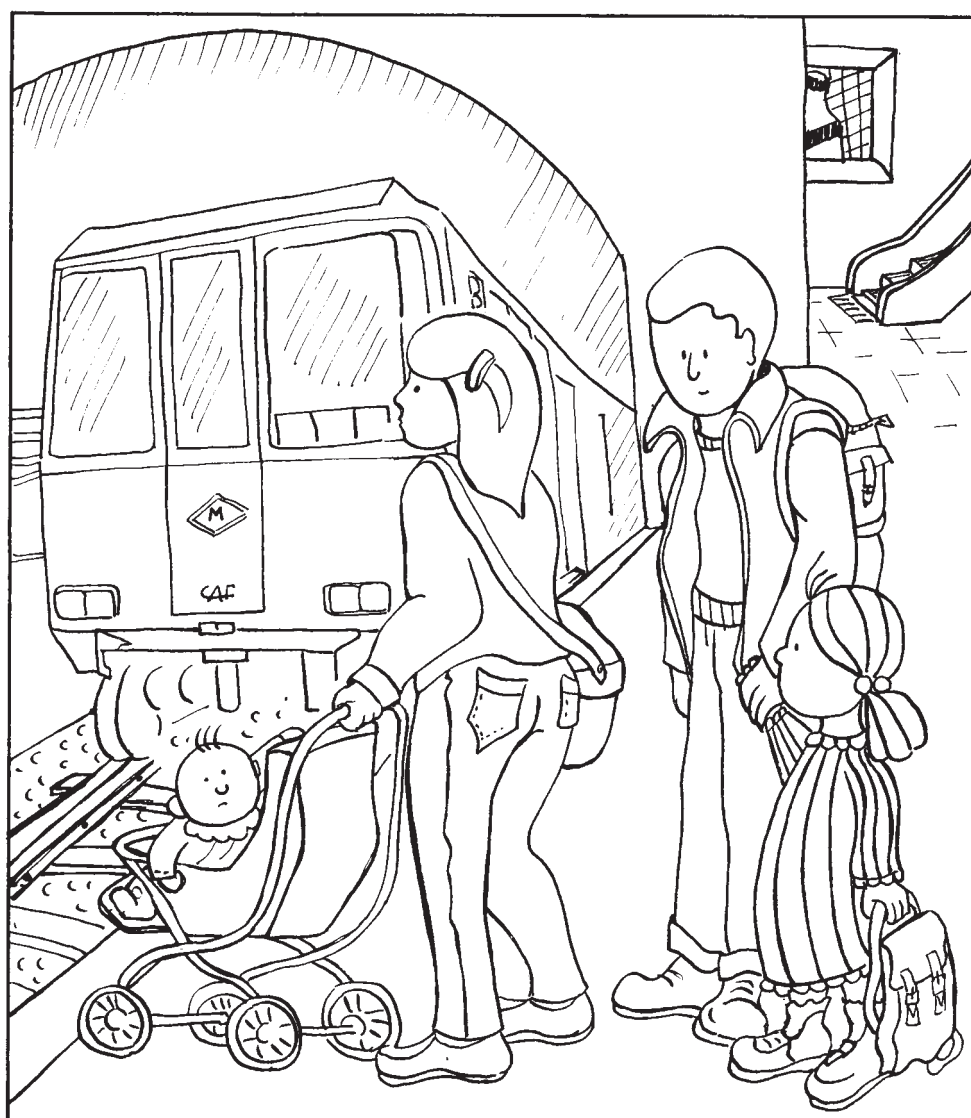

Llar d'Infants

Parvulari

La Marina agafa el metro i el tren

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

La Marina a les festes
amb els gegants i les gegantes

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Llar d'Infants

Parvulari

La Marina va al mercat

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

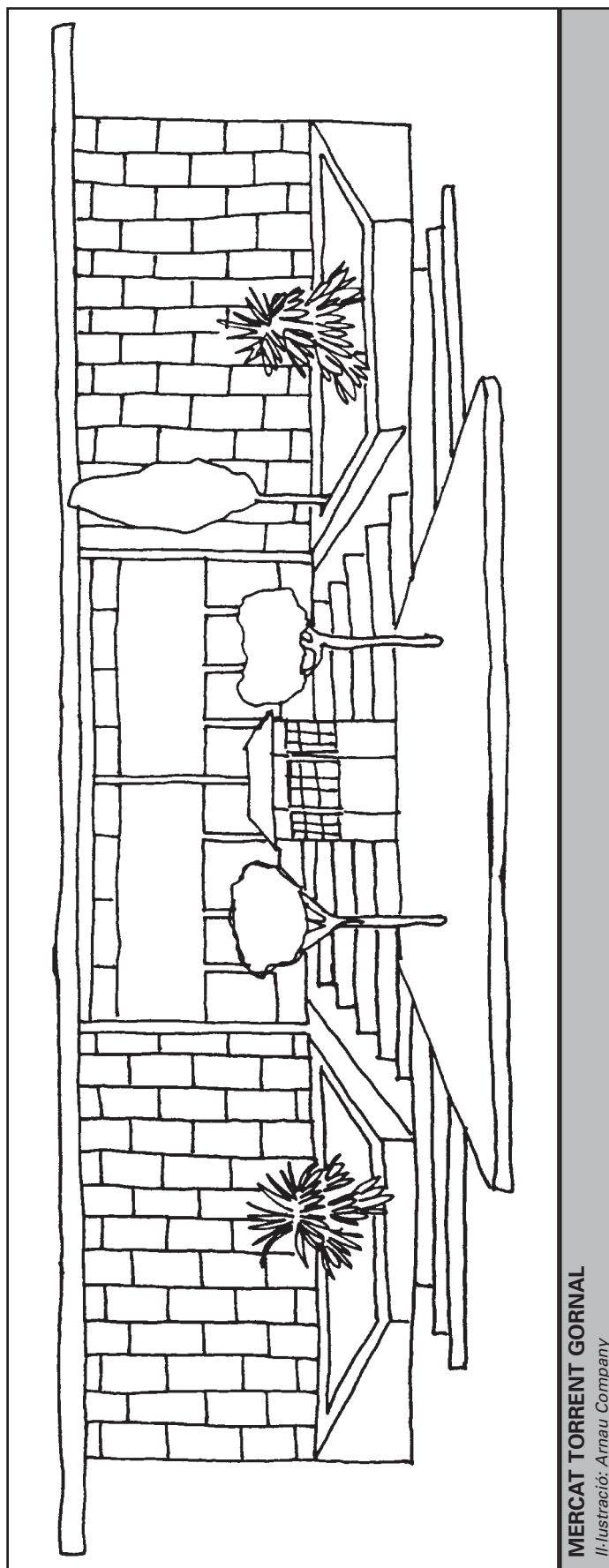
Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

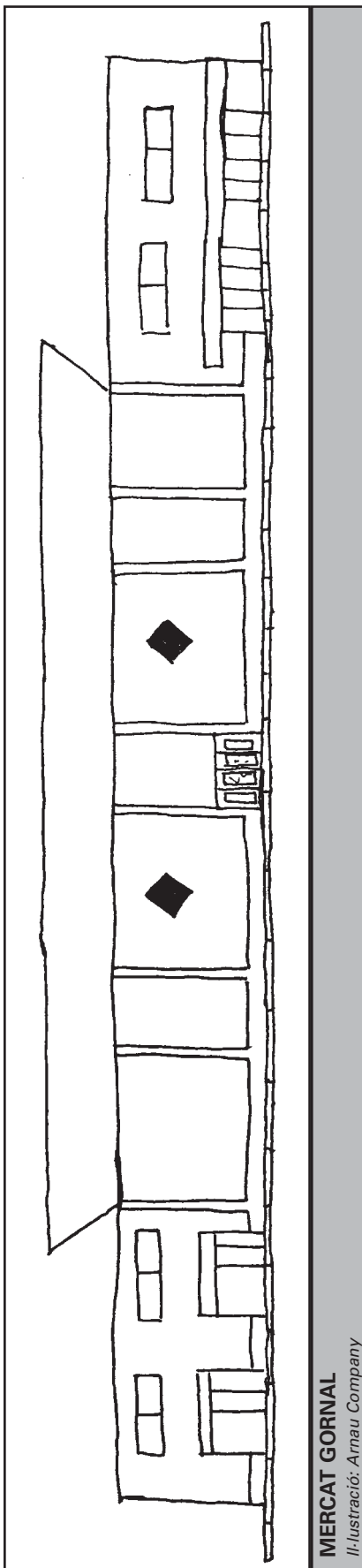
Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Mercats de l'Hospitalet

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

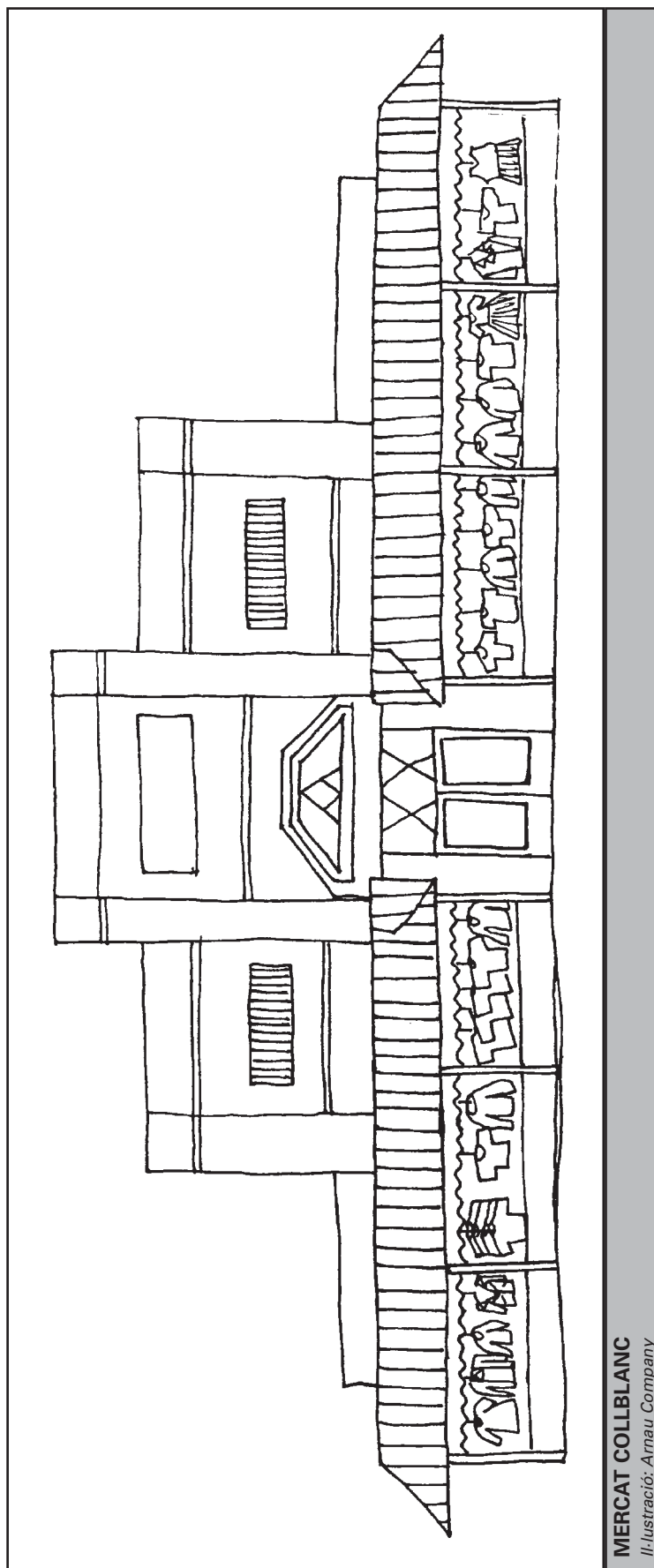
Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

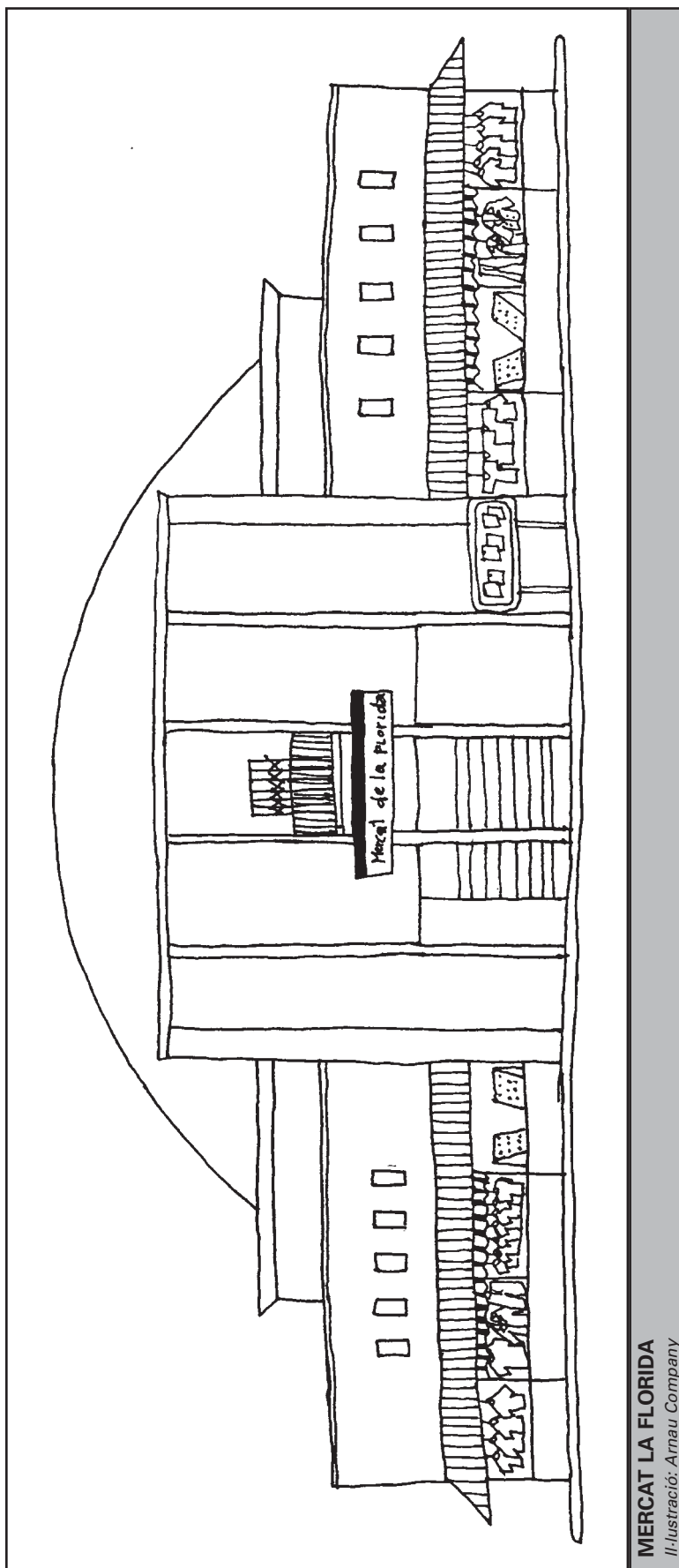
Unitat 5

Unitat 6

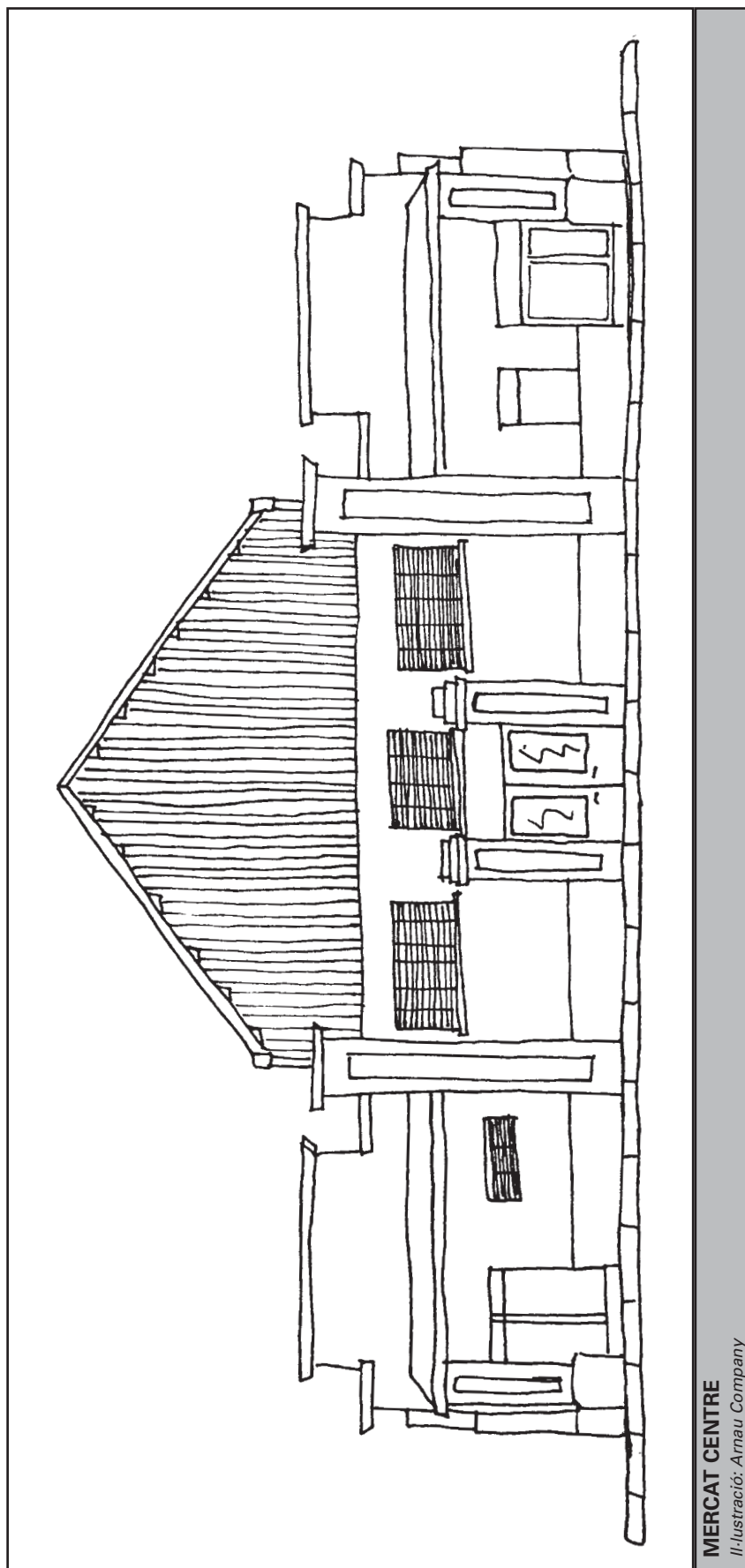
Unitat 7

El Conte de la Marina

Il·lustracions

MERCAT LA FLORIDA
Il·lustració: Arnau Company

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

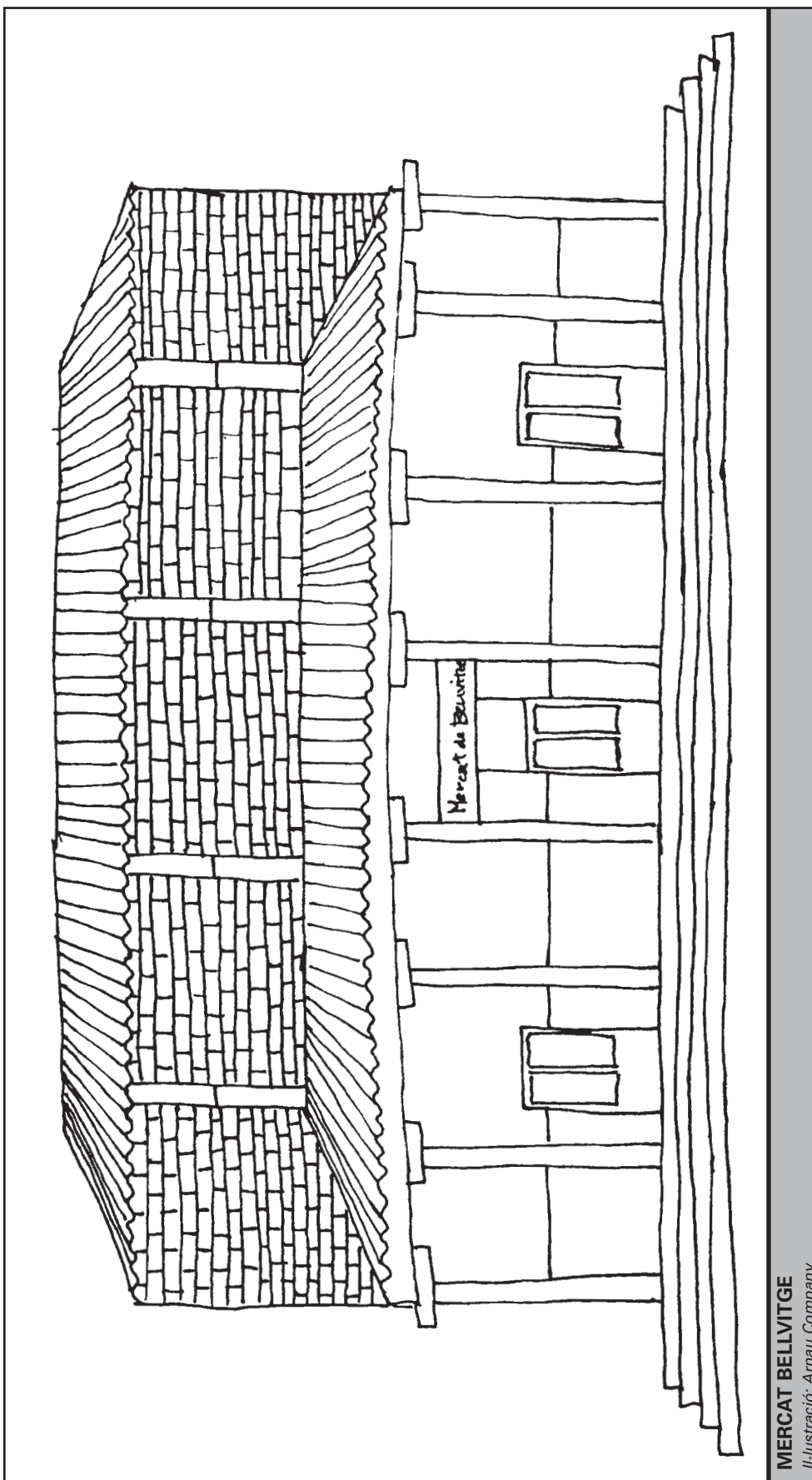
Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Mercats de l'Hospitalet

MERCAT BELLVITGE
Il·lustració: Arna Company

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

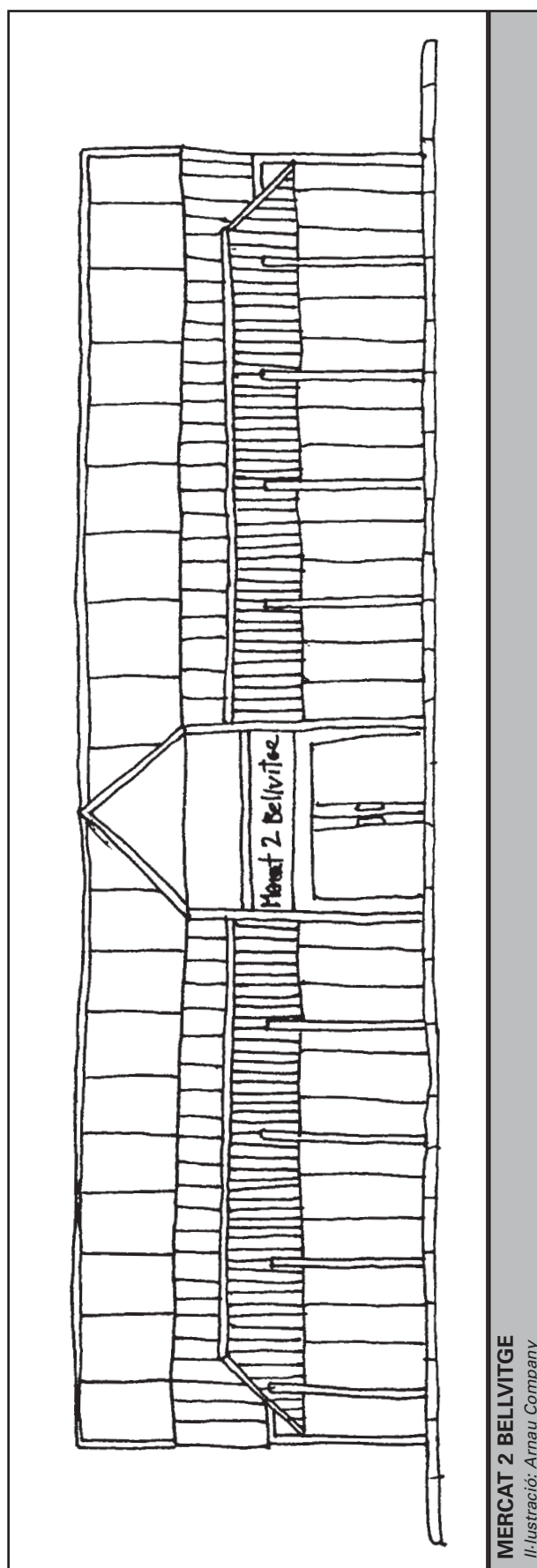
Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

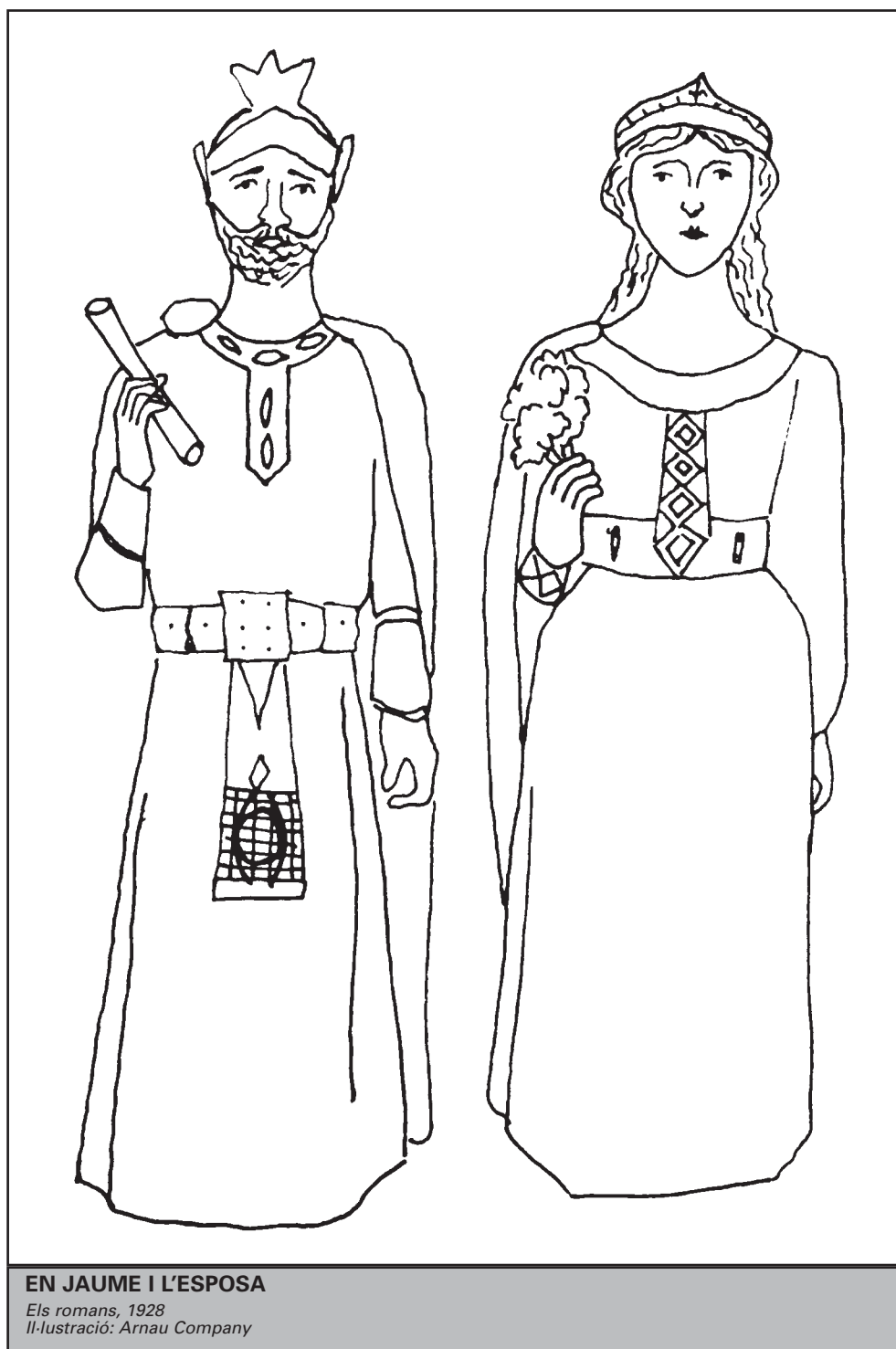
Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Gegants i gegantes de l'Hospitalet

L'EULÀLIA I EL ROC

Els grecs, 1962

Il·lustració: Arnau Company

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Gegants i gegantes de l'Hospitalet

MARIONA I PERET, ANOMENATS ELS VELS

Barri Sant Josep
Il·lustració: Arnau Company

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Gegants i gegantes de l'Hospitalet

GEGANTÓ PITUSANT

Barri Sant Josep
Il·lustració: Arnau Company

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Gegants i gegantes de l'Hospitalet

LAIA I CELERÍ

Gegants de Bellvitge
Il·lustració: Arnau Company

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

Gegants i gegantes de l'Hospitalet

GEGANTONA DE PUBILLA CASES

Pubilla Cases
Il·lustració: Arnau Company

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

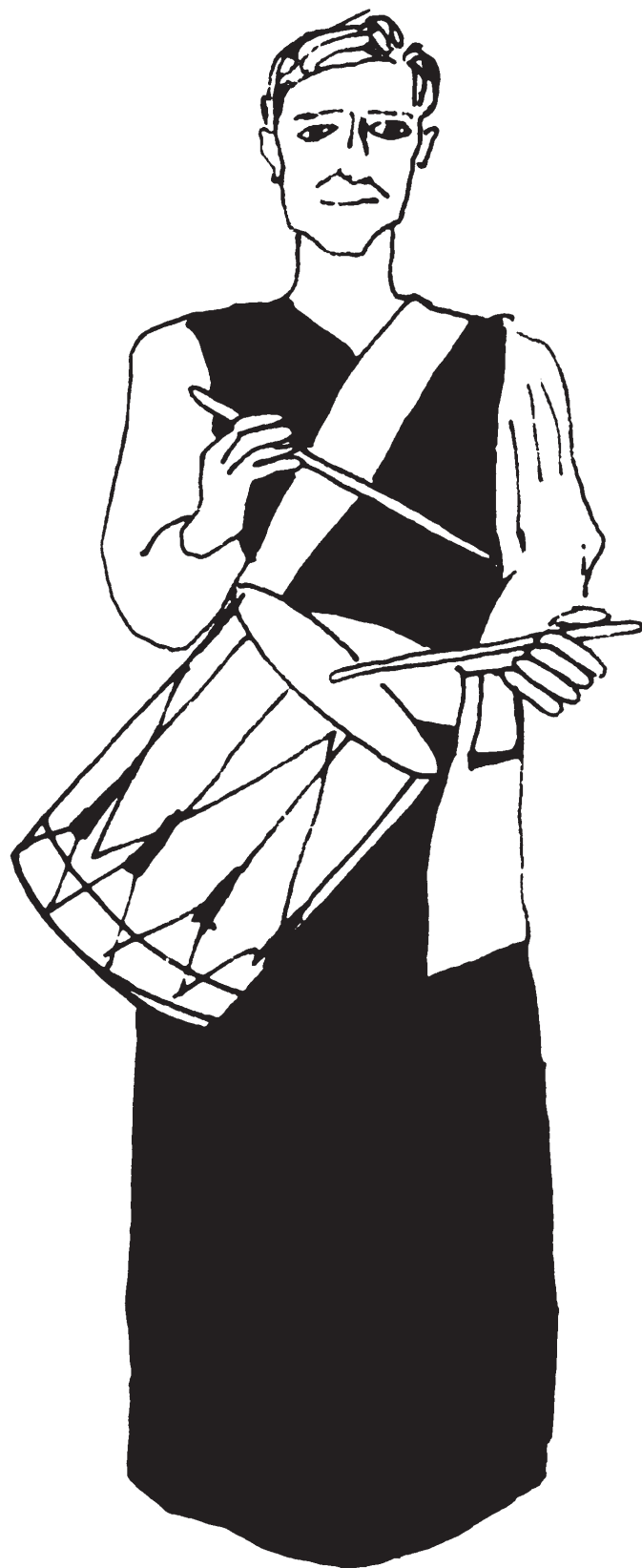
Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

GEGANTÓ PACO, EL TAMBORILER

Can Serra
Il·lustració: Arnau Company

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

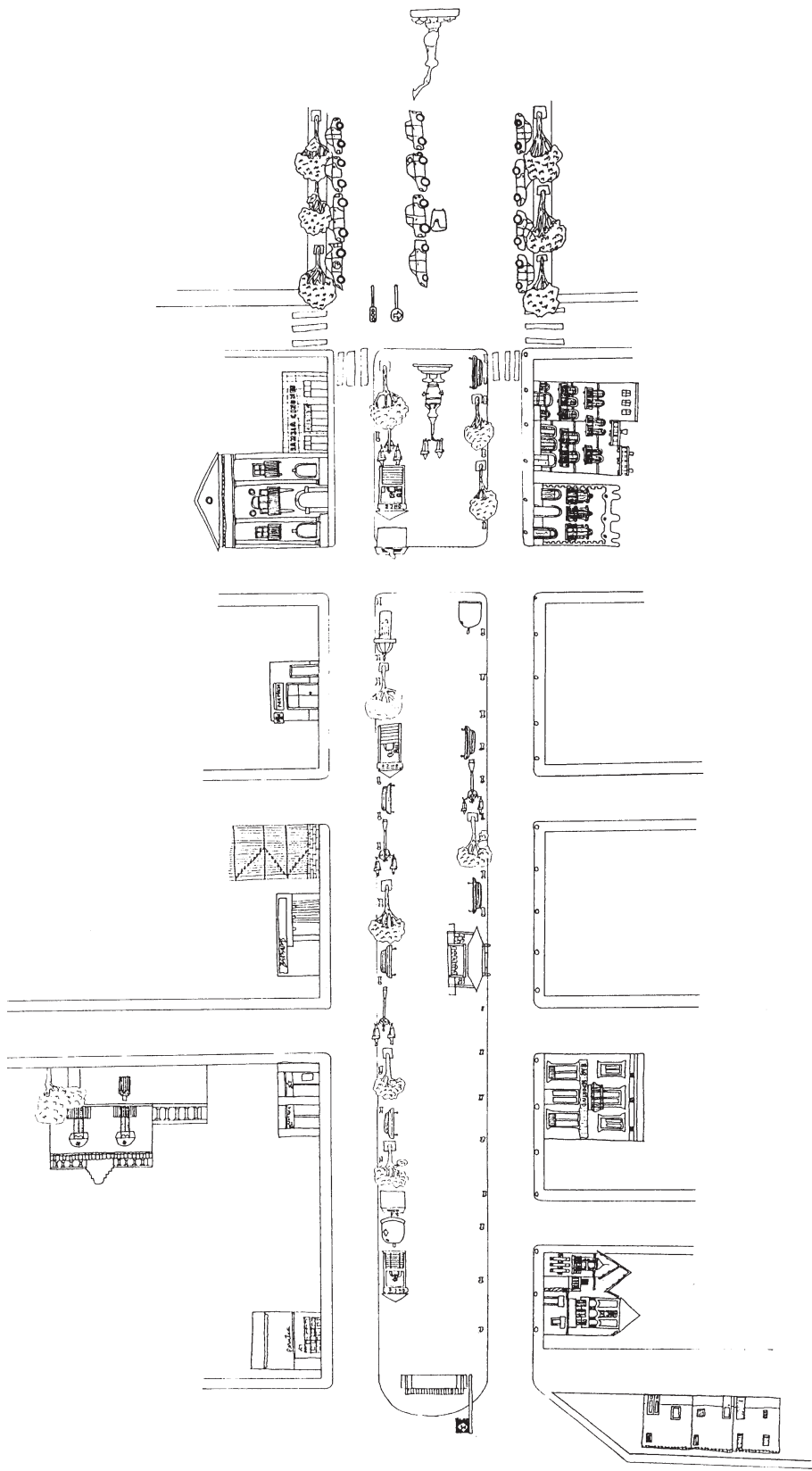
Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

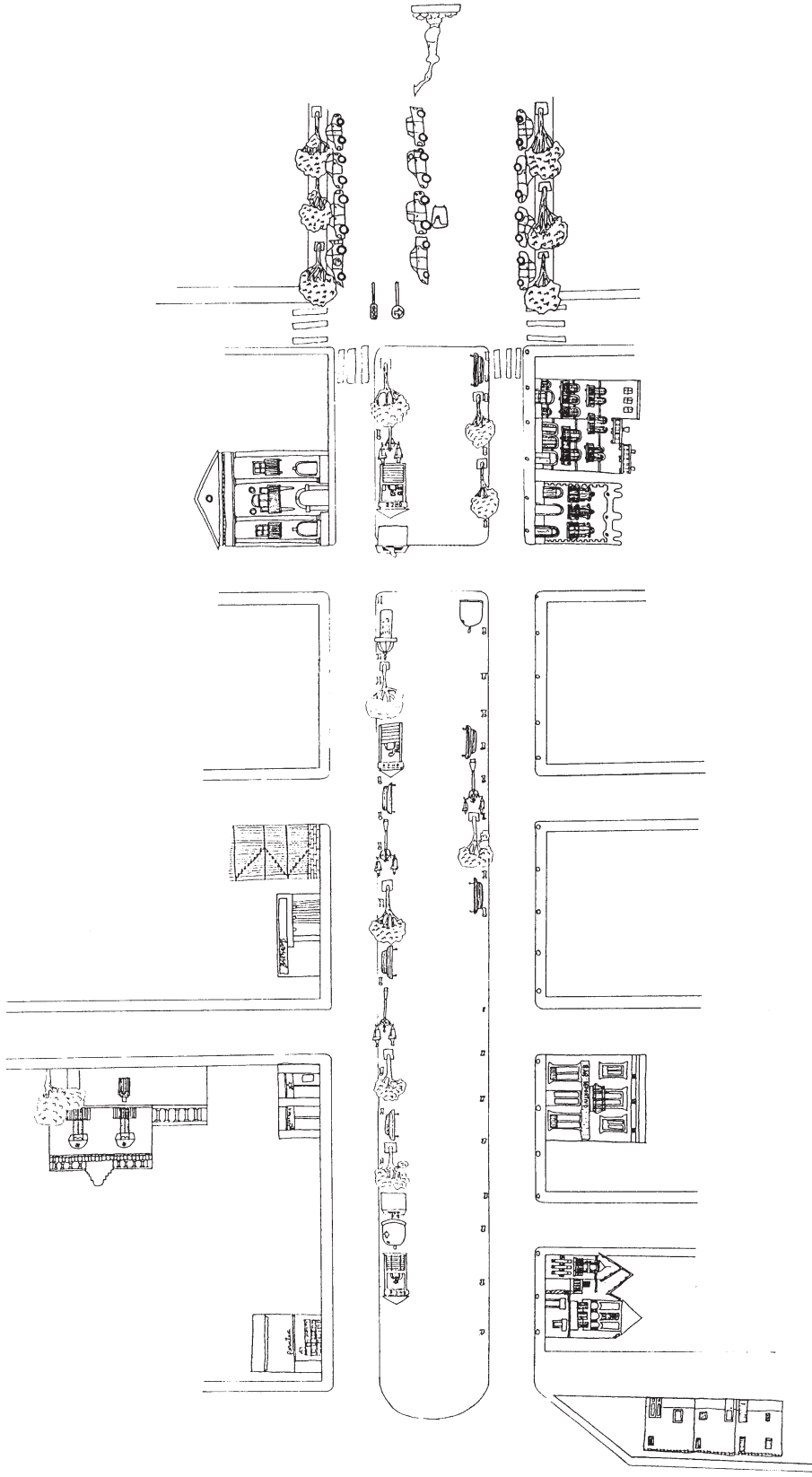
Llar d'Infants
Parvulari

Unitat 1
Unitat 2
Unitat 3
Unitat 4
Unitat 5
Unitat 6
Unitat 7
El Conte de la Marina
Il·lustracions

Llar d'Infants
Parvulari

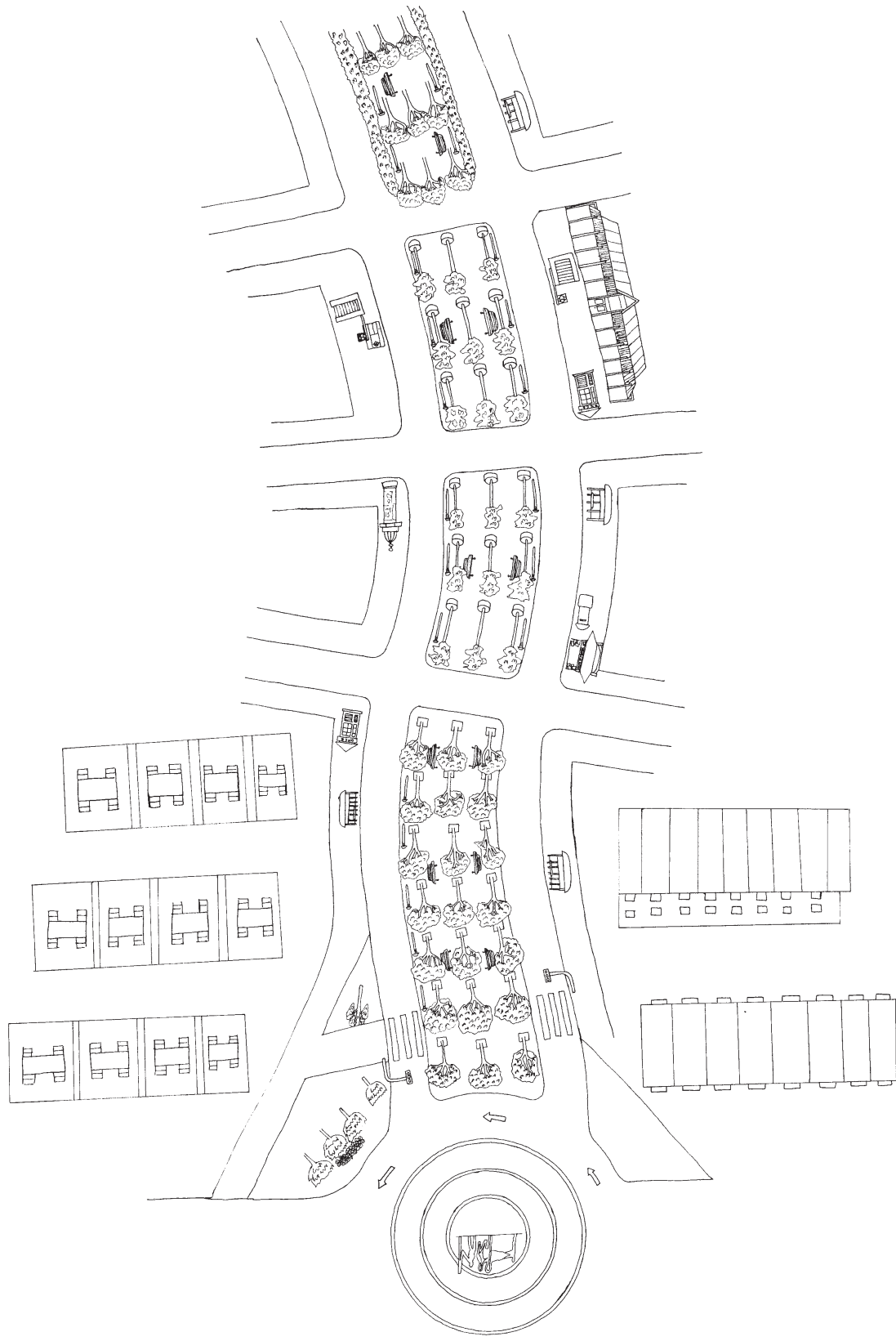
Unitat 1
Unitat 2
Unitat 3
Unitat 4
Unitat 5
Unitat 6
Unitat 7
El Conte de la Marina
Il·lustracions

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1
Unitat 2
Unitat 3
Unitat 4
Unitat 5
Unitat 6
Unitat 7
El Conte de la Marina
Il·lustracions

Llar d'Infants

Parvulari

Unitat 1

Unitat 2

Unitat 3

Unitat 4

Unitat 5

Unitat 6

Unitat 7

El Conte
de la Marina

Il·lustracions

